

701

refly van Valkenburg nabij Haagse Schouw neergestort en verbrand

Anno 1950
21 Januari

Het grootste gedeelte van de romp, liggende op het met brokstukken van het vliegtuig bezaaide weiland.

Zoals wij reeds in het grootste deel van onze oplage van gisteren konden berichten, stortte gistermiddag omstreeks halfdrie de Firefly K.14 van de Marine Luchtvaartdienst van het vliegveld Valkenburg nabij de Rijksweg tussen Haagse Schouw en Den Deyl neer. Het toestel werd bestuurd door de luitenant ter zee eerste klasse Ac. Schuringa uit Den Haag, hoofd van het vliegmedisch centrum van het vliegveld Valkenburg, de enige inzittende, die tijdens het vervoer naar het hospitaal van het vliegveld aan zijn bekomen verwondingen is overleden.

Te snel opgetrokken bij geringe hoogte.

Piloot, enig inzittende, aan verwondingen overleden

109

ed. Hervormde Gemeente van Valkenburg

aat voor een belangrijke dag

Dinsdag wordt de nieuwe kerk in gebruik genomen

Anno 1950
14 Febr.

Zo zal dan op Dinsdag 14 Februari voor de gehele Hervormde Gemeente van Valkenburg het ogenblik aanbreken, waarnaar reeds zo lange tijd met groot verlangen is uitgezien. Blijdschap zal er ongetwijfeld heersen in de harten; dankbaarheid, dat God weer een eigen stenen gebouw heeft laten verrijzen en dat alle moeilijkheden thans voor een groot deel zijn overwonnen.

ch zullen op de inwijdingsavond ook andere gedachten door het hoofd van Valkenburgers gaan. Herinneringen hun oude kerkgebouw, dat op de e Pinksterdag van 1940 in vlammen ng. Weer zullen ze als het ware de ter verslagenheid horen, die door- g tot in de kelders en schuren: „De staat in brand!” Wat was er over- even van de kerk, waaraan voor veel enburgers zulke dierbare herinnerin- waren verbonden? Een zwart-gebla- e, vormloze steenmassa, waaruit de ke toren moeilijk oprees. Nog enkele en later en alle puin was naar het veld gebracht om de kraters op te n. Het lege Kerkplein was de zwij- e aanklacht tegen een mensheid, die g was zichzelf te vernietigen.

eds dadelijk mocht de Kerkvoogdij e dagen de steun van de Synode der Herv. Kerk ondervinden. In Augus- kon de noodkerk al in gebruik geno- worden, maar weinige personen zul- bij de in-gebruik-neming van deze kerk gedacht hebben, dat men bijna in dit houten gebouw zou samen moe- komen.

die dagen stond ds Veldkamp in enburg en nog goed kunnen we ons nneren, hoe hij met voorbeeldige ook de financiële zijde van de kerk- v aanpakte. In tal van plaatsen hield z.g. collectebeurten en iedere eerste dag van de maand werd er in eigen t een collecte gehouden voor de bouw de nieuwe kerk, waarvoor reeds een verp werd klaar gemaakt. In het b- n van 1942 werden stenen en hout gevoerd; de fundering was al aanbe- id en gegund en de eerste werkzaam- en hadden een aanvang genomen. Nog le maanden en dan.....

et beruchte „bouwverbod” van onze tter maakte echter een eind aan alle ne illusies. Het werk moest worden elegd; stenen en hout werden naar pre plaatsen vervoerd. Het samenko- in de noodkerk zou nog jaren du-

et het aanbreken van de bevrijding ons land waren echter de moeilijkhe- voor de kerkbouw in Valkenburg nog weggenomen. Een nieuwe aangele- heid was de oorzaak, dat de architect tekeningen weer geheel moest om- ken. Het Duitse kerkhof werd ont- nd en consistoriekamer en vereni- gsgebouw konden op een andere en ere plaats worden geprojecteerd. Met e ijver zou de zaak nu voortgang en hebben als de oudheidkundige ravingen van Prof. van Giffen de nnen voor kerkbouw niet hadden rkruiet. Verschillende malen is ge- cht het ene met het andere te ver- gen; van de zijde van Prof. van Gif- heeft de Kerkvoogdij op een be- ld punt uitmuntende medewerking ervonden n.l. bij de bouw van het enigingslokaal. Oorspronkelijk had ederopbouw” geweigerd zijn toestem- ng voor de bouw van deze zaal te enen. Toen echter bleek, dat de dkerk beslist verplaatst moest worden or de voortzetting van de opgravingen, „Wederopbouw” ook zijn goedkeu- g voor het verenigingslokaal.

Ondertussen was er echter op het Kerk- plein een gat ontstaan van vier à vijf me- ter diepte. Wederom moest de architect aan het werk. De fundering moest tot op deze diepte worden aangebracht en gelukkig nam het Ministerie van Weder- opbouw alle meerdere kosten, die hier- door veroorzaakt werden, voor zijn re- kening.

Van welingelichte zijde vernamen we echter, dat deze financiële aangelegen- heid tot op dit ogenblik nog niet be- hoorlijk geregeld is. De Kerkvoogdij weet nog steeds niet, welk gedeelte de Herv. Gemeente van Valkenburg zelf zal moe- ten betalen.

Ondanks dit alles heeft men toch door- gezet en de geweldige fundering werd aanbesteed. Oosterlee en Cornet namen dit werk aan voor de som van ruim f 52.000. Begin Januari 1949 was dit werk zo ver gevorderd, dat de pastor loci, ds L. I. Baas, de eerste steen van het nieuwe kerkgebouw kon leggen. We hebben daarvan destijds een verslag gegeven.

Met intense belangstelling hebben ve- len de gestadige voortgang van dit grote werk gadeslagen. De aannemers C. v. d. Wiel en Zoon van Noordwijk hadden de gunning van dit werk verkregen voor de som van ruim f 120.000 en onder leiding van architect ir G. M. Verloof van Rot- terdam en de bouwkundige opzichter Dekker is er een gebouw verrezen, dat

lijk, dat er zoveel kunstnatuursteen is verwerkt. De afdekking van de gevels, de goten langs het gehele gebouw, het grote raamwerk in de voorgevel, alles is van natuursteen. Dat zal dus nooit om vernieuwing of naar een verse verflaag vragen. Zeer practisch.

Groots verheft het gebouw zich boven alle huizen; de gevels hebben een hoogte van 16 meter en ieder, die het gebouw ziet, zegt: „Wat is het toch verbazend jammer, dat daar geen toren bij staat.” Ook hier heeft „Wederopbouw” namelijkelijk voorlopig een schrap doorgehaald. Laten we hopen, dat deze beslissing zeer vlug ongedaan gemaakt kan worden, want nogmaals: „Bij deze kerk behoort een toren!”

Het interieur.

Door de grote met ijzer beslagen voor- deuren komen we in een ruime vesti- bule, waarin een steen is aangebracht ter herinnering aan de heuglijke dag van de eerste-steen-legging. De namen van de predikant en de kerkvoogden zijn er eveneens op vermeld.

Door twee deuren kunnen we vanuit de vestibule in het eigenlijke kerkgebouw komen en terstond worden we getroffen door de lichte ruimte. Geen half-donkere kerk, waarin het zonlicht slechts getem- perd kan vallen, zodat men vaak midden op de dag het kunstlicht nodig heeft; de helder-witte muren, het witte gewelf, alles werkt mee om een lichte ruimte te scheppen. Wordt het gebouw bij avond gebruikt, dan zetten de lampen in het plafond alles weer in het licht.

Een zeer moderne preekstoel, het doopvont en de vaste avondmaalstafel vormen de eenheid van Woord en Sacra-

ment. Al het houtwerk van het interieur is van eikenhout vervaardigd door Jac. Slootweg, een timmerman uit Valkenburg. Een prachtig stukje werk, waarvoor we hem gaarne alle lof toebrengen.

In het schip van de kerk zijn 360 zit- plaatsen; op de galerij, die tegenover de preekstoel is, kunnen ook nog 65 plaat- sen worden aangebracht. Dit aantal zal echter niet worden bereikt, omdat in de loop van het najaar van 1950 op de galerij een orgel zal worden gebouwd door de firma G. van Leeuwen en Zoon te Leiderdorp. Tot die tijd zal men zich bij het kerkgezag moeten behelpen met een eenvoudig harmonium.

Gaan we de consistoriekamer binnen, dan valt ons weer de prachtige kleuren- combinatie op. In het verenigingsgebouw zijn twee W.C.'s en een keukentje, ter- wijl in de zaal stoelen en tafeltjes zoda- nig geplaatst kunnen worden, dat het geheel een gezellige sfeer ademt. We zouden bijna geneigd zijn te zeggen: „Als de jeugd van Valkenburg hier niet graag naar toe gaat, dan waarden ze hun schone bezit zeker niet!” Het is volkomen „af”. In het gehele gebouw is centrale verwarming geconstrueerd door de firma Visser en Van der Giessen van Rotter- dam.

Als nu straks ook de omgeving van het kerkgebouw in orde gebracht zal zijn, dan bezit de gemeente Valkenburg in het hart van het dorp een plekje waar velen zeer trots op zullen zijn. Zal dit kerkgebouw ook de eeuwen mogen trot- seren? Laten we hopen en bidden, dat ons volk, dat de gehele wereld gespaard moge blijven voor de rampen van een verwoestende oorlog.

De Herv. Gemeente van Valkenburg zal ongetwijfeld met grote dankbaarheid Dinsdagavond haar nieuwe kerkgebouw in gebruik nemen, maar er zullen er ook zijn, die in de stilte een traan wegpinken. Er zijn lege plaatsen in enkele gezinnen, die nooit meer kunnen worden ingeno- men. Ondanks alles mogen we echter ge- loven, dat God niet zal laten varen het werk, dat Zijn hand begon.

Ten slotte: tijdens de bouw van deze kerk heeft zich geen enkel ongeval voor- gedaan en de bewoners van de Broek- weg en de Kruisweg hebben ons ver- klaard, dat het gehele werk waardig is geschied. „Al werkten er 25 mensen in, je hoorde geen wanklank.” Er is op een zeer prettige manier samengewerkt tus- sen architect, opzichter, aannemers en werklui. En toch! neen, geen menserver- heerlijking. SOLI DEO GLORIA!

Ingebruikname

der

Nieuwe Kerk

Wat de Historie vertelt

no 3

Valkenburg a. d. Rijn, de beide Katwijken en Rijsburg, vormen als het ware een klaverblad van vier, dat betreft de historie. Zonder overlijding kan worden aangenomen dat Valkenburg een grote rol speelt in het verleden, getuige de laatste gravingen onder leiding van prof. Dr. v. Giffen. Ruim 4½ M. diep heeft men gegraven, waaruit gebleken is dat er overblijfselen van diverse nederzettingen boven elkaar lagen. Men vond er b.v. de fundamente van een oude Romeinse nederzetting, een smidse, een paardestal, verbindingsgangen, oude stenen tegels, scherven, enz. O.a. vond men een stenen kist met het geschrift van een zeer groot mens. Onder hoofd bedroeg de lengte 1,75 M. Met een houten kist er omheen werd de vondst naar Groningen vervoerd waar het in een oudheidkundig museum te bezichtigen is. Prof. v. Giffen heeft, toen de oude kerk verdwenen was, alvorens de nieuwe werd gebouwd; ook daár zijn opgravingen gedaan en als ook de noodkerk verdwijnt, zullen ook op die plaats de opgravingen worden voortgezet.

werd spoedig in vierkante vorm, gedeekt met platte kop weer opgebouwd, boven welke een oud koepletje werd getimmerd". Het houten getimmerte vormde met de stenen onderbouw een onharmonisch geheel. Door vele rampen getroffen was het Godsgebouw langzamerhand geheel vervallen en ongeschikt geworden voor te houden godsdienstoefeningen. In het jaar 1844 vond een zeer doelmatige en fraaie herbouw plaats welke herstelling gesteund werd uit land- en provinciale fondsen en uit het fonds voor noodlijdende kerken tot een bedrag van f. 4500.—.

In de laatste wereldoorlog heeft Valkenburg opnieuw veel te lijden gehad en werden niet alleen de kerk doch ook vele huizen verwoest. Het brengt ons de woorden van een vroegere dichter in herinnering:

Dit dorp heeft in den stroom van vroege en late tijden Door Hoeksche en Kabeljousche en Deenen (Noormannen)

moeten lijden.

De ingezetene leeft hier vrij Bij steen en pannebakkerij.

Dit gedicht is nog heden ten dagen op Valkenburg van toepassing, al zouden we er dan ook een naam aan moeten toevoegen door welke Valkenburg veel moest lijden.

De eerste zelfstandige leraar in Valkenburg, David Jacobszn Reverset, overleed in het jaar 1620.

14 Februari 1950! Deze datum zal voor altijd in de geschiedenis van de Ned. Hervormde Gem. van Valkenburg met grote letters aangetekend blijven. De gehele dag stonden kleine groepjes belangstellenden nog te kijken naar de laatste hand, die gelegd moest worden aan de voltooiing van het kerkgebouw, en vroeg in de avonden maakten velen zich op om getuige te zijn van het belangrijke gebeuren. Kwart voor zeven luidde de kerkklok, maar dat behoefde deze keer geen herinnering te zijn aan de kerkdienst; het verhoogde alleen de plechtigheid en het klonk als een praeludium voor de lofpsalm, die straks door de gemeente zou worden aangeheven.

Eigenlijk moet men Valkenburger zijn om de grote blijdschap van deze avond werkelijk te beleven. Gelukkig mogen we zeggen, dat de kerk in Valkenburg nog in het middelpunt van de belangstelling staat. „De nieuwe kerk” was zeer vaak het onderwerp van gesprek, want wel kwam men met grote trouw in de noodkerk samen, maar de lege plek in het hart van het dorp sprak steeds een sombere taal; van Mei 1940. Ieder jaar gaan de gedachten in de Meidagen nog terug naar die droeve dagen en nog steeds was er die oorlogswond in het midden van het dorp.

14 Februari 1950 voor d

Ned. Herv. Kerk

te Valkenburg

Herv. Kerk

een Historische dag

beheerst

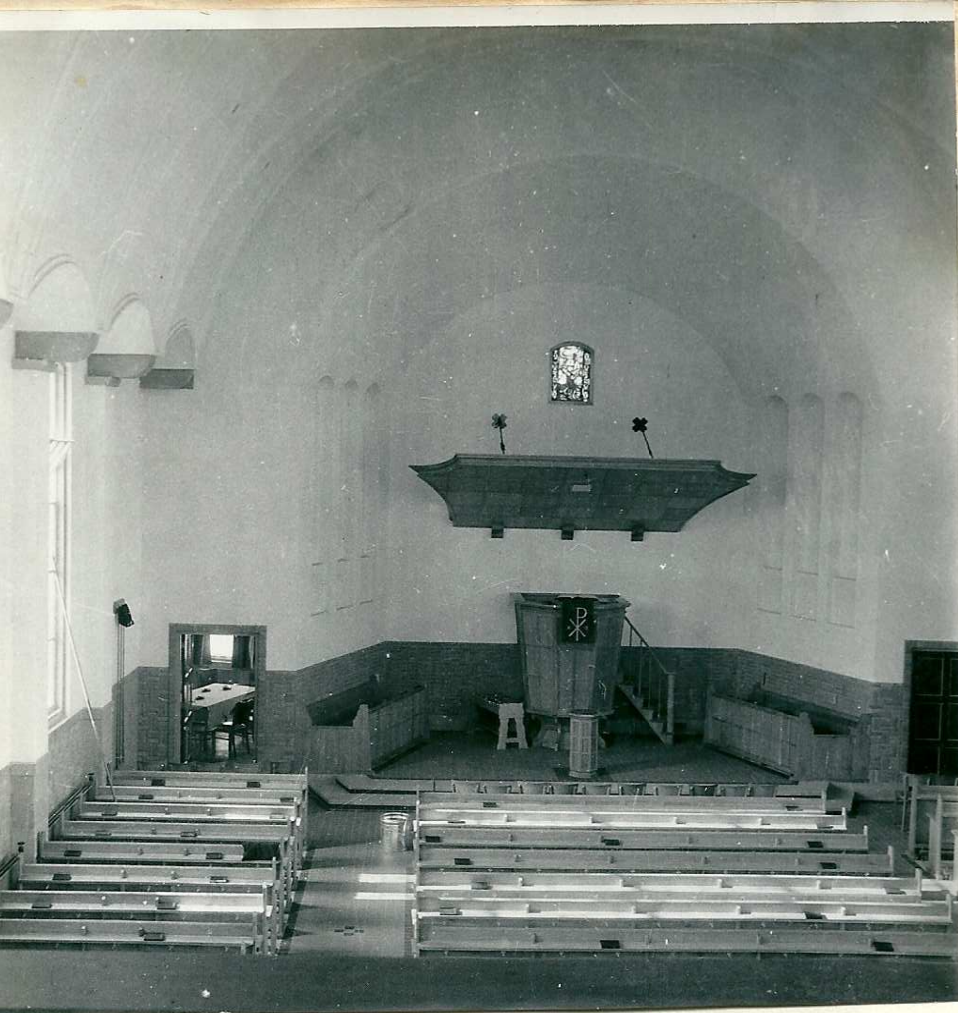
Valkenburgs

dorpsbeeld

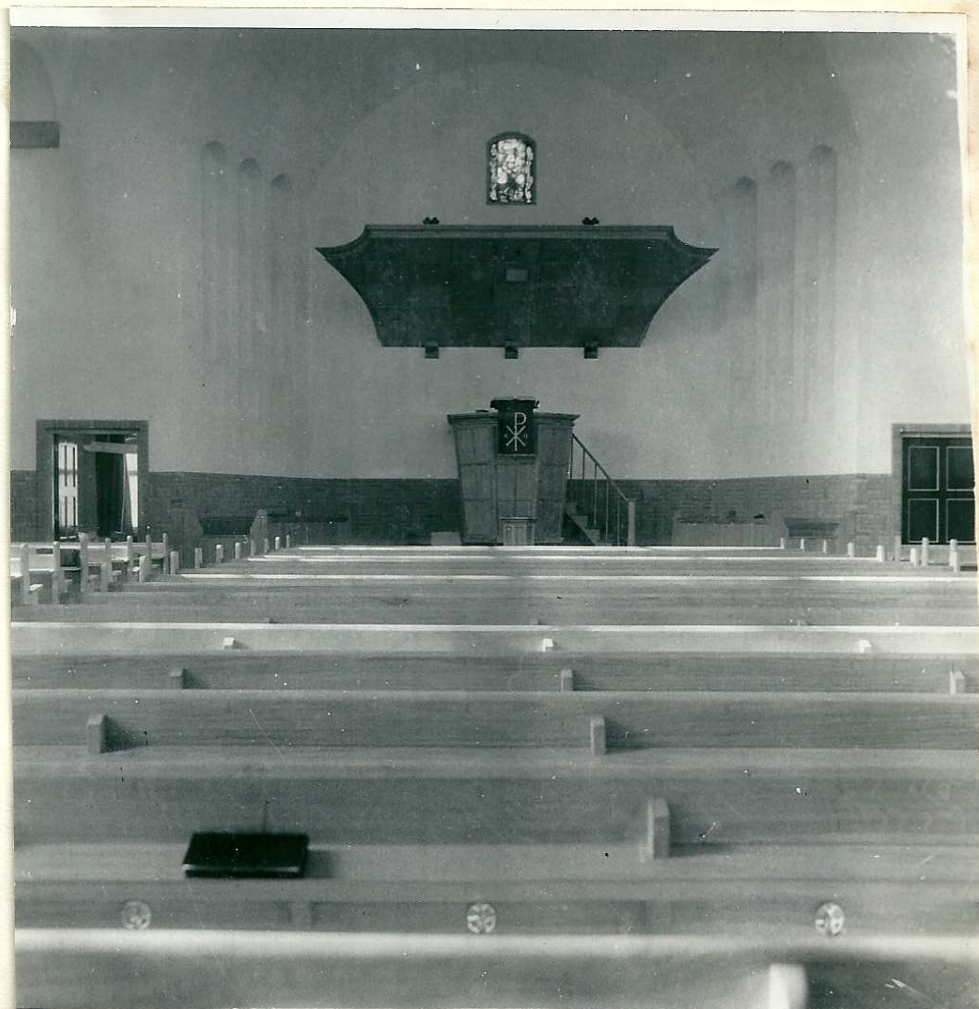

764

Onder grote belangstelling is gisteravond het nieuwe Ned. Herv. kerkgebouw te Valkenburg plechtig in gebruik genomen. Een opsname van het fraaie interieur.

Foto N. v. d. Horst.

Nieuwe Hervormde Kerk in Valkenburg (Z.-H.) in gebruik genomen

6

Interieur der nieuwe kerk. De preekstoel nu
in de steigers.

Anno 1950

14 Februari

Gapende oorlogswonde is hersteld

Febr. 1950. De nieuwe kerk en zaal.

Inwijdingsdienst Ned. Herv. Kerk te Valkenburg

106

„Ideaal thans werkelijkheid geworden”

IN GEBRUIK NAME NED. HERV. KERK.

Dinsdag 14 Februari a.s. des avonds om half 8 hoopt het kerkbestuur der Ned. Herv. Kerk alhier te kunnen overgaan tot in gebruik name der nieuwe kerk. De Valkenburgse kerk die sedert 1844 geen ingrijpende veranderingen meer onderging, heeft een lange voorgeschiedenis welke wij verder in dit blad memoreren.

Wat wij ons allen echter nog herinneren alsof het pas gebeurde, is, dat zij in de Meidagen van 1940 tot tweemaal toe in brand geschoten werd. De eerste maal kon men de brand nog blussen, de tweede maal was het gedaan met het kerkgebouw. Niet alzo met de leden der kerk. Men zat niet stil en reeds in 1943 werd een aanbesteding gehouden, terwijl stenen en hout klaar stonden. De afkondiging van een bouwverbod bracht grote teleurstelling. Veel moest nog worden doorgemaakt vóór het 5 Mei 1945 was. Toen konden er weer plannen worden gemaakt.

24 Jan. 1949 legde Ds L. I. Baas de eerste steen van de nieuwe kerk.

In de oorlogsdagen stond in Valkenburg Ds Veltkamp, die door zijn houding tijdens de oorlogshandelingen ieders sympathie verwierf. Na Ds Veltkamp kwam Ds Jongeboer naar Valkenburg en nu sinds enkele jaren is Ds Baas voorganger der Ned. Herv. Gemeente, die momenteel plm. 800 leden telt. De oude

kerk had 382 plaatsen terwijl de nieuwe kerk aan 412 kerkgangers plaats biedt. Het orgel dat gebouwd wordt door de fa Van Leeuwen uit Leiderdorp, zal deze zomer geplaatst worden.

Nog enkele cijfers aangaande de bouwkosten. Fundering f. 52.000.—, kerkgebouw f. 125.000.—, verwarmingsinstallatie f. 15.000.—, preekstoel en banken f. 15.000.—, zaal bij de kerk (oppervlakte 50 M²) f. 18.000.— plus nog een bedrag voor stoffering (gordijnen enz.).

Wederopbouw betaald 75% op basis van het volume der oude kerk. De extra hoge funderingskosten ontstonden door de opgravingen van Prof. v. Giffen en zullen daarom ook grotendeels niet voor rekening van de Ned. Herv. Kerk komen.

Het resterende bedrag moet ergens anders vandaan komen. In de eerste plaats van Valkenburg zelf. Dan van de drie gemeenten die Valkenburg adopteerden, n.l. Katwijk aan Zee, Katwijk a.d. Rijn en Voorschoten. Katwijk a. Zee droeg reeds f. 3000.— af. En zo zal het dan voor de Ned. Herv. Gemeente van Valkenburg in de eerste plaats, maar ook voor de adopterende gemeenten een feestdag zijn. Een dag van weemoed, maar bovenal een dag van blijde dankbaarheid omdat het God behaagde Zijn Zegen te schenken bij de bouw van dit bedehuis.

Moge het Valkenburg ten zege zijn.

Anno
1950
14 Febr.

Zelfde stem als vroeger zal
Valkenburg ter kerke
roepen

OMZWERVINGEN ALS
ONDERDUIKER GEËINDIGD
ONDER NIEUWE EIGENAAR.

Dezelfde stem als voorheen zal Hervo. md Valkenburg ter kerke roepen. De klok van de oude kerk, begraven onder het puin der eerste oorlogsdagen, heeft gedurende de Duitse bezetting meermalen op de rand van een roemloos einde gestaan. Bij de vordering van klokken ten behoeve van de Duitse oorlogsmachine werd ook deze klok, eigendom van de burgerlijke gemeente, tot de smeltkroes veroordeeld, doch trouwe dienaren van de kerk hebben, het gevaar van hun onderneming ten spijt, dit intact gebleven onderdeel van de verwoeste kerk uit de ruïnes verwijderd en als onderduiker ondergebracht in een schuur van de tuinder Zandbergen. Na verloop van tijd werd het de klok (althans de bewaarders) hier toch te heet onder de voeten, en ter afkoeling werd een nieuwe schuilplaats gevonden in de bagger van een slootje....

Wie de intensiteit van het Hervormde leven van Valkenburg kent, zal er zich niet over verbazen, dat de bevrijding nog in volle glorie werd gevierd, toen de klok weer de bronzen stem deed horen, en op kon roepen tot dankdiensten en herdenkingen. De mensen, die hun goede zorgen aan het welzijn van de klok hadden besteed, hebben haar na het wederopduiken aan de kerkelijke gemeente geschonken, die thans de nieuwe eigenaresse is, terwijl met de burgerlijke gemeente een regeling is getroffen over het vrij gebruik, indien laatst genoemde de vroeger eigen bronzen stem wil doen horen.

Bijna tien jaren na die rampzalige Meidagen van 1940 wordt in Valkenburg een van de vele materiële wonden gedicht, die het oorlogsgeweld van de eerste dagen van onze vrijheidsstrijd af aan deze kleine gemeente heeft toegebracht. Dinsdag a.s., ruim een jaar na de eerste-steen-legging op 24 Januari 1949, wordt de nieuwe Ned. Hervormde kerk in het hart van het dorp gelegen en uittronend boven de kleine, genoeglijke huisjes, in gebruik genomen tijdens een dienst, waarin ds Baas, die in 1946 in Valkenburg zijn intrede deed, zal voorgaan. Voor Hervormd Valkenburg zal dit een grote dag zijn, voor Valkenburg als geheel een nieuwe stap naar het herstel van het ernstig lijden, dat deze gemeente de laatste tien jaren ten gevolge van de oorlog heeft moeten dragen.

Ruim een jaar na eerste-steen-legging volgt
Dinsdag in gebruik neming

Zelfde stem als
vroeger, gebuid door
H. de Wit

Hervormd Valkenburg heeft nieuwe kerk in gebruik genomen

„GEMEENSCHAPPELIJKE BLIJDSCHAP”

(Van onze correspondent)

14 Februari 1950! Deze datum zal voor altijd in de geschiedenis van de Ned. Hervormde Gem. van Valkenburg met grote letters aangetekend blijven. De gehele dag stonden kleine groepjes belangstellenden nog te kijken naar de laatste hand, die gelegd moest worden aan de voltooiing van het kerkgebouw, en vroeg in de avonden maakten velen zich op om getuige te zijn van het belangrijke gebeuren. Kwart voor zeven vande de kerkklok, maar dat behoefde deze keer geen herinnering te zijn aan de plechtigheid en het klonk als een praecidium voor de lofpsalm, die straks door de gemeente zou worden aangeheven.

Om half acht was het ruime kerkgebouw geheel gevuld en velen moesten op zitplaatsen vinden op de stoelen, die op de galerij en in de paden waren eergezet. Leden van de Kerkeraad en kerkvoogdij plaatsten zich aan weerszijden van de kansel en kerkvoogd Imtorn nam het eerst het woord namens het kerkbestuur.

In korte trekken ging hij de historie van de kerkbouw na en roemde de goede samenwerking, die er bij alles had geëerst. Architect, opzichter, aannemers en werklieden werden geprezen om de waardige wijze, waarop dit bedehuis was tot stand gekomen en met enkele welkeuzen woorden droeg hij namens het kerkbestuur het gebouw over aan de Kerkeraad voor de dienst des Woords in der Sacramenten.

De pastor loci, ds L. I. Baas dankte de kerkvoogdij voor haar doorzettingsvermogen en haar ijver en aanvaardde namens de gemeente dit bedehuis. Ds Baas beklom de kansel en de ouderlingen brachten de kanselbijbel en de sacramentalia naar binnen en plaatsten die ophangereenvolgens op de kansel, op het loopvoet en op de avondmaalstafel. Onder het uitspreken van de woorden uit Psalm 119: „Uw Woord is mij een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad”, had de eigenlijke ingebruikneming van dit gebouw tot kerk plaats.

Hoe machtig klonk de zang der gemeente, toen de voorganger Psalm 103: 1 en 3 had opgegeven als de voorzang. Met de kerk van alle eeuwen en van alle plaatsen werd het geloof beleden en daarna volgde Schriftlezing uit Psalm 14 en Haggai 2: 1 tot 10. Tot tekstwoord voor deze dienst had ds Baas gekozen het laatste gedeelte van Haggai 2: 10: „En in deze plaats zal Ik vrede geven, spreekt de Here der heirscharen”.

Eindelijk is dan het ogenblik aangebroken, waarnaar we met zo'n groot verlangen hebben uitgezien: de ingebruikneming van ons nieuwe kerkgebouw, aldus ds Baas. Samen belijden we en samen spreken we onze dankbaarheid uit. God heeft ons door alle moeilijkheden heen geholpen; Hem alleen de eer!

Eigenlijk moet men Valkenburger zijn om de grote blijdschap van deze avond werkelijk te beleven. Gelukkig mogen we zeggen, dat de kerk in Valkenburg nog in het middelpunt van de belangstelling staat. „De nieuwe kerk” was zeer vaak het onderwerp van gesprek, want wel kwam men met grote trouw in de noodkerk samen, maar de lege plek in het hart van het dorp sprak steeds een sombere taal. In mei 1944. Ieder jaar gaan de gedachten in de Meidagen nog terug naar die droeve dagen en nog steeds was er die oorlogswond in het midden van het dorp.

Spr. herinnerde aan de oudheidkundige opgravingen, en tot prof. Van Giffen, die tot de vele belangstellenden behoorde, zei hij: „Uw werk is niet altijd door de Valkenburgers met mildheid beoordeeld. Dit kwam echter door die lege plek; het ging om de kerk!” Daarna ontvouwde ds Baas zijn tekstwoord.

Deze kerk vormt de plaats waar God ons ontmoeten wil. Zonden en laffe uitvluchten zullen moeten worden blootgelegd. Hier mogen we ook in melodieuze zangen Hem loven en prijzen. Tegenwoordig van ons verwarde leven mag er een plaats zijn, waar alle nood en alle ellende kan worden uitgezegd, waar de Herder Israëls Zijn schapen bijeen wil vergaderen. De verdwazing der mensen vernielt; de liefde Gods herstelt. In het midden van de Kerk staat Hij, Die onze Vrede is en door Jezus Christus mogen we vrede hebben met God.”

Na het uitspreken van de prediking, die onder grote stilte werd aangehoord, ging ds Baas over tot het toespreken van vele genodigden. Allereerst dr Gravemeijer, die er was namens de Synode der Ned. Herv. Kerk; mr Ter Linden voor de Bouw- en Restauratiecommissie; ds Fortgens namens het Classicaal Bestuur van Leiden; de predikanten van de ring Noordwijk; de velen uit de adopterende gemeenten; de oud-predikanten van Valkenburg: ds Veldkamp en ds Jongeboer; de afgevaardigden van de Geref. Kerk van Valkenburg; dr ir v. d. Meer, directeur-generaal van het ministerie van Wederopbouw; prof. Van Giffen; het voltallige college van burgemeester en wethouders; tenslotte de geveren van de verschillende geschenken. In het bijzonder mag genoemd worden de dameskrans, die gezorgd heeft voor de meublering van de consistoriekamer.

Dr Gravemeijer zei in zijn toespraak, dat de wederopbouw van de kerk in ons volksleven een bijzondere plaats moet innemen. Er zijn er, die de kerk er buiten houden. Er zijn er,

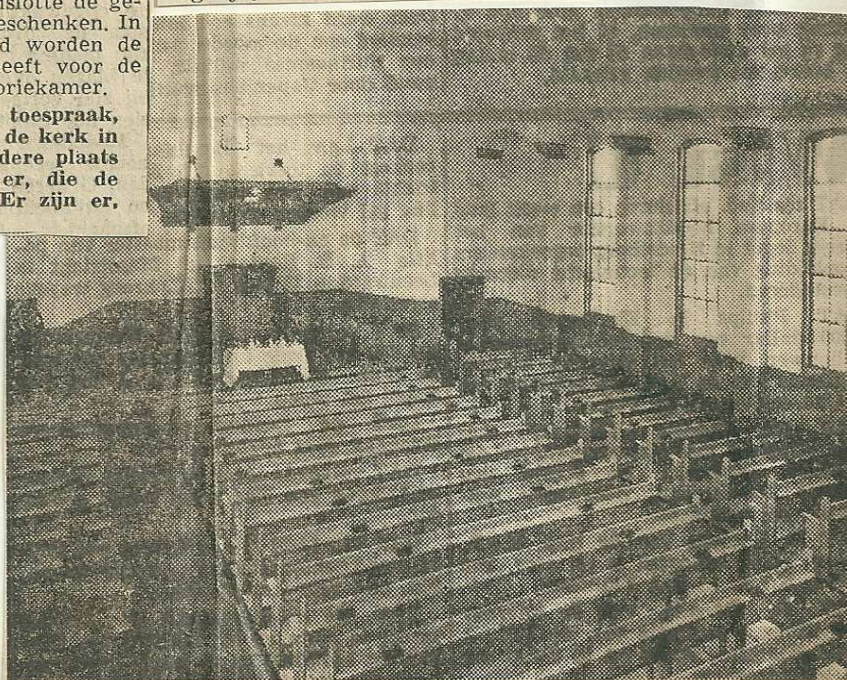
die beweren, dat het niet economisch is kerken te bouwen. Zij moeten echter weten, dat de economie van God anders is dan die der mensen. De Kerk zal een teken moeten zijn van het komende Koninkrijk, waarin de bergen vrede zullen dragen.

Dr ir Van der Meer sprak hartelijke gelukwensen uit namens het ministerie van Wederopbouw. Ds Fortgens, die vele maanden consulent van Valkenburg is geweest, sprak een bijzonder hartelijk woord, waarin hij bliken gaf van zijn medeleven en ontroering. Ds Spaling van Noordwijkerhout herinnerde er aan, dat het spreken in de noodkerk niet altijd even aangenaam was. Ds Pras van Katwijk aan Zee haalde enige trekjes naar voren uit de rijke geschiedenis van de Valkenburgse kerk. Valkenburg is immers de „moedergemeente” van de beide Katwijken. „Nu zijn we weer op elkaar aangewezen, maar in enigszins andere vorm. Wij mogen U helpen. Welnu, doet een beroep op ons, het zal zeker niet tevergeefs zijn.”

Ds Veldkamp bracht in herinnering, waarover hij gepreikt had op 5 Mei 1940. Daarna is de beroering gekomen, maar het Woord is gebleven. In enkele woorden liet spr. merken, hoe hij nog meeleeft met het wel en wee van zijn eerste gemeente. Ds Jongeboer noemde zijn periode in Valkenburg een „trait d'union”. Hij was dankbaar, dat hij de laatste dienst in de noodkerk Zondag j.l. mocht leiden en hij hoopte, dat deze gemeente staande zou blijven in het geloof.

Burgemeester De Wilde zei, dat deze dag voor de ganse Valkenburgse gemeente een feestdag is. „In een gemeenschappelijk lijden is het vorige gebouw verloren gegaan; in een gemeenschappelijke blijdschap wordt dit gebouw in gebruik genomen.” Ook de kerkeraad van de Geref. Kerk sprak bij monde van ouderling G. Barnhoorn zijn beste wensen uit. Tenslotte luisterde men nog naar de heer Luyendijk, die namens de Vereniging van Kerkvoogdijen de grote offervaardigheid en de buitengewoon keurige kerkelijke administratie van Valkenburg roemde. In een kort woord dankte ds Baas alle sprekers. „Moge de Heer der Gemeente Zijn zegen verbinden aan alles wat in dit kerkgebouw in Zijn Naam zal geschieden.”

Na het uitspreken van het „Onze Vader” en gemeenschappelijk zingen van Gezang 94 werd deze plechtigheid besloten. Onuitwisbaar zijn de herinneringen van allen die deze feestelijke dienst hebben meegemaakt. De Hervormde Gemeente van Valkenburg bezit weer een kerkgebouw waarop men met recht trots mag zijn.

Onder grote belangstelling is gisteravond het nieuwe Ned. Herv. kerkgebouw te Valkenburg plechtig in gebruik genomen. Een opname van het fraaie interieur.

Foto N. v. d. Hors

14 Febr. 1950

Grote dag voor

Hervormd Valkenburg.

107
Valkenburg's
Med. Herv. Kerk
beheerst het
Dorpsbeeld.

Anno 1950.

Februari

132 : 3. Daarna las hij uit het Oude Testament Psalm 84 en Haggai 2 : 1 tot 10 en koos als tekst Haggai 2 : 10b: „In deze plaats zal ik vrede geven, spreekt de Here der heirscharen”

no 8

Interieur
met gezicht
op de
Preekstoel
in de
Herr. Kerk.

Interieur met
gezicht op
de Galerij.
in de Herr.
Kerk.

Interieur
Consistorie

Anno 1950

Februari.

Interieur
Vereenigings
zaal tje.

11

Donderdag. Doopteren de
Febr. '50 Gemeenten.

12

Afbraak Hoedkerk
Febr. '50

Kerkplein in werding
Febr. '50

14

Broekweg. Febr. '50

15

Pand Meurs Febr. '50.

16

Broekweg. Febr. '50.

17

Woning
van Keeser
Febr. '50.

18

op de Hoek
bij r. Stijn.
Febr. '50

Valkenburg, 8 Februari 1950

Ondergetekende, A. de Vries, deelt door deze zijn geachte cliëntèle mede, dat hij zijn zaak in manufacturen heeft overgedaan aan de firma H. J. PLANJE te Katwijk aan Zee.

Langs deze weg dankt hij voor het genoten vertrouwen en beveelt zijn opvolger van harte aan.

Hoogachtend,
A. DE VRIES.

Door deze deelt ondergetekende het geachte publiek te Valkenburg mede, dat hij de zaak in manufacturen van de heer A. DE VRIES heeft overgenomen.

Door courante bediening en ruime sortering zal hij trachten zich het vertrouwen waardig te maken.

Op Zaterdag 11 Februari des morgens om 10 uur zal de zaak worden heropend.

Beleefd aanbevelend,
H. J. PLANJE.

**ORANJE VERENIGING
„WILHELMINA”.**

Op Donderdag 2 Maart j.l. hield de Oranje Vereniging „Wilhelmina” haar jaarlijkse ledenvergadering in de zaal in „Het Wapen van Valkenburg”.

De voorzitter de heer S. Poot opende met een inleidend woord en heette allen hartelijk welkom.

Hij betreurde het echter dat de opkomst, als altijd, niet zo erg groot was, dat men hieruit de conclusie kan trekken, dat de Valkenburgers niet zo erg aangetrokken zijn, iets wat echter minder waar is.

De secretaris las de notulen der vorige vergadering die zonder op of zonder aanmerkingen werden goedgekeurd.

In zijn jaarverslag memoreerde de secretaris de feesten van het vorig jaar, waaruit bleek, dat de traditionele paardenmarkt en de kinder- en volksspelen, veel succes hebben gehad. Dank werd gebracht aan Valkenburgs Harmonie voor de wijze waarop zij de muzikale afsluistering verzorgde.

De penningmeester de heer L. Rhijnsinger gaf hierna een overzicht van de inkomsten en uitgaven van het afgelopen jaar.

De inkomsten bedroegen f. 1567.73. Uitgaven f. 1230.87, batig saldo f. 338.86.

Ook hem werd dank gebracht voor zijn zeer accuraat werk.

Hierna kwam aan de orde de a.s. feestelijkheden, wat nogal voeten in de aarde had. De traditionele paardenmarkt wordt altijd in September gehouden, maar nu Koninginnedag op 30 April

wordt gevierd, moet hier iets op gevonden worden.

Na veel heen en weer gepraat werd echter besloten de kinderfeesten op Koninginnedag te vieren. De volksspelen zullen plaats hebben op de traditionele paardenmarkt, dus in September.

Na de pauze de bestuursverkiezingen. Aftredend zijn de heren J. Ouwersloot (secretaris), J. v. d. Nagel Hz, D. de Vries Dz en P. Kort. Uitgebracht werden 45 stemmen. Alle heren werden met grote meerderheid van stemmen herkozen.

Hierna volgde de rondvraag, waarvan door enkele leden gebruik werd gemaakt.

Het grootste debat veroorzaakte kermisvermakelijkheden. Vele woorden werden er over gewisseld, maar 't staat wel vast, dat Valkenburg het dit jaar weer wel zonder draaimolen of iets dergelijks zal moeten doen.

Een der leden sprak zijn grote voldoening uit over de wijze, waarop het bestuur ieder jaar de feesten organiseert en alles tot een goed einde weet te brengen.

Na het huishoudelijk gedeelte volgde nog een gezellig samenzijn.

De Oranje Vereniging „Wilhelmina” kan weer terugzien op een zeer gezellige jaarvergadering, die plm. 12 uur met het zingen van het Wilhelmus gesloten werd.

Valkenburgers, een volgende vergadering wordt U allen verwacht op de ledenvergadering.

19

**JAARVERGADERING
„VALKENBURGS HARMONIE”.**

Op Woensdag 8 Maart in de zaal van de heer Streef.

De voorzitter de heer J. Imthorn opende 8 uur de vergadering en heette allen hartelijk welkom, waarna hij het woord gaf aan de secretaris de heer J. Oosterlee. De notulen der vorige vergadering werden onveranderd goedgekeurd. Het jaarverslag was zeer goed verzorgd.

Als voornaamste feiten werden hierin vermeld het groot succes door de Ver. behaald op het Nationaal Muziekconcours te Monnikendam, alwaar het hoogste aantal punten werd behaald in de afdeling Harmonie n.l. 350 pnt. met de 1e extra prijs.

Ook bij het gehouden onderling solistenconcours kwam Valkenburgs Harmonie zeer goed voor de dag en nam de zilveren wisselbeker voor één jaar in zijn bezit. De Harmonie heeft ingeschreven voor een Nationaal Muziekconcours te Zuilen (bij Utrecht) in de afd. Uitmuntendheid op 2e Pinksterdag.

De voorzitter dankte de secretaris voor wat hij in het afgelopen jaar voor de Vereniging heeft verricht.

Uit het verslag van de penningmeester bleek dat er was ontvangen f. 1491.55, uitgegeven f. 1425.76. Batig saldo f. 65.79.

De heer De Wit (penningmeester) werd dankgebracht voor zijn accuraat beheer. Zo ook de kascommissie voor haar werkzaamheden.

Bij de bestuursverkiezing bleek, dat de penningmeester zich niet meer herkiesbaar stelde, in zijn plaats werd gekozen de heer W. Russenberg. De scheidende penningmeester werd door de voorzitter nog hartelijk dank gebracht voor de vele jaren dat hij de functie van penningmeester op zo accurate wijze heeft verzorgd waarna de heer De Wit het bestuur en de leden dank bracht voor het vertrouwen in al die jaren in hem gesteld.

De secretaris de heer J. Oosterlee werd met algemene stemmen herkozen.

De heer D. v. Duin (solo-clarinettist) is gedurende 35 jaar trouw lid van Valkenburgs Harmonie waarvoor hem door de voorzitter van het Instrumentencomité de heer Post, een blijvend aandenken werd aangeboden n.l. een gouden horlogeketting. De voorzitter sloot zich bij de woorden van de heer Post aan, waarna een luid applaus volgde.

Bij de rondvraag zegde de voorzitter toe dat zeer binnenkort een gezellige avond zal worden georganiseerd, waar ook de echtgenoten, verloofden en meisjes hartelijk welkom zullen zijn.

De verloting, georganiseerd door de vrouwen van de muzikanten, had een prachtig verloop gehad en de penningmeester weet daar wel meer van.

Nog verschillende leden maakten gebruik van de rondvraag, maar iets bijzonders werd verder niet meer besproken.

Na het officieel gedeelte van de avond volgde nog een gezellig samenzijn waarbij er een wedstrijd in hersengymnastiek werd gehouden tussen bestuur-instrumentencomité en de muzikanten, welke met 8-7 punten werd gewonnen door bestuur-instrumentencomité.

Alles bij elkaar kan Valkenburgs Harmonie weer terugzien op een nuttige en prettige jaarvergadering.

10 mlt 1950

Ds P. Hainjé

Get. Predikant

Th. Dutz, Wachtm.
Ryks Politie.

21

22

GEMEENTERAAD

Mooit.
no 23 1950.

Valkenburg

Plaatselijke commissie „S.W.G.”

24

Gisteravond kwam de gemeenteraad van Valkenburg in voltallige vergadering bijeen onder voorzitterschap van burg. A. C. de Wilde. Allereerst wilde de voorz. de leden er op attenderen, dat men meer aandacht moet schenken aan de artt. 13 en 16 van het reglement van orde, waarbij wordt bepaald, dat men in de volgorde, door de voorz. aangegeven, het woord kan krijgen en dat men daarbij niet meer dan twee keer over eenzelfde zaak iets kan zeggen, tenzij met toestemming van de gehele raad.

Het voorstel van B. en W., om op de salarissen van het gemeente-personeel een verhoging van 5 % toe te passen, werd met algemene stemmen aangenomen.

De beschikbaarstelling van f 90.600 en f 15.750 voor de bouw van woningen en de aanleg van een straat werd zonder stemming aanvaard. Met de Coöp. Boerenleenbank zal daarom een rekening-courant-overeenkomst worden aangegaan tot een bedrag van f 100.000.

Voorlezing werd gedaan van een schrijven van de heer Van Stegeren, ambtenaar ter secretarie, waarin hij dank zegde voor het geschenk, dat hij van de raadsleden mocht ontvangen ter gelegenheid van zijn huwelijks. Tractatie van kofmet gebak volgde.

De gemeenteverordening werd aangevuld met een artikel, waarbij de agenten van politie worden gemachtigd, eerplichtige kinderen, die zich onder schooltijd op de openbare weg bevinden, naar de school te brengen, waar het kind behoort. Deze bepaling werd gemaakt n.a.v. een schrijven van de inspecteur van het I.o.

B. en W. kwamen met een voorstel om vergoeding van de Chr. school volgens 101 der I.o.-wet 1920 voor 1950 vast

te stellen op f 21 per leerling. Dit werd aangenomen, alsook een voorstel om aan het bestuur van dezelfde school een voorschot op genoemde vergoeding toe te kennen.

Jonge mensen, die teruggekeerd zijn uit Indonesië, zullen binnenkort bij elkaar geroepen worden om hen namens het gemeentebestuur een kleine herinnering aan te bieden. Dit voorstel had vanzelfsprekend de instemming van alle leden.

Tenslotte deed de voorz. voorlezing van een schrijven van Nat. Grondbezit, waarbij men de herboewplicht van enige afgebroken woningen overgeeft aan het gemeentebestuur. De heer Van Eede liet hierop een woord van hulde horen aan B. en W. voor alle arbeid, die het college heeft verricht voor de totstandkoming van deze vergunning. Alle raadsleden sloten zich hierbij aan.

Bij de rondvraag vroeg de heer Th. v. d. Meij of er meer aandacht geschonken kon worden aan de maximumsnelheid, die voor de kom van de gemeente geldt. Op gevaarlijke punten wordt vaak met een onverantwoordelijke snelheid gereden. De voorz. had zich hieraan ook geëngerd, maar hij wist hoe moeilijk het is, een dergelijke overtreding vast te leggen. Toch zal er op gelet worden.

De heer v. d. Meij vroeg ook naar verbetering van de Kerkweg. De voorz. antwoordde, dat de aanleg van elek. licht daar veel te kostbaar is. C heeft echter de aandacht van B.

De heer Van Leeuwen klaagde dat de tuinders aan de Achter openbare weg te veel als vuilnisbruiken. De voorz. beloofde, dat waar zal worden gekeken.

Na nog enkele kleinere punten, voorz. deze korte vergadering.

In het gemeentehuis vond een bijeenkomst plaats om te komen tot het oprichten van een plaatselijke commissie van het instituut „Steun Wettig Gezag.” De burgemeester riep allen een welkom toe, in het bijzonder de districtscommandant, kolonel Meijer, en de heren mr dr E. P. Verkerk en mr J. L. J. A. van Mechelen, resp. voorzitter en secretaris van de provinciale commissie. De voorzitter wees er op, dat het doel van de bijeenkomst niet tot vreugde kon leiden.

Meende men na de gruwelijke oorlog een tijd van vrede en opbouw te krijgen, al spoedig ontstond het grote conflict tussen de landen van West- en Oost-Europa. De communistische ideologie streeft een wereldheerschappij na, waarmee ernstig rekening dient worden te houden. Noodgedwongen moet men dus militair en burgerlijk paraat zijn. Tegen het systeem dat de regering gekozen heeft, bestaan bezwaren. Wij hebben de noodzakelijke gevolgen van de geconcentreerde macht van de staat in de bezettingstijd ondervonden en hebben die ook gezien bij de vazalstaten van Rusland. Daarom hadden wij liever een gebruikmaking van de krachten die in de maatschappij leven. Nu de regeling er evenwel is, hopen wij, aldus spr., dat ook Valkenburg niet zal achterblijven, maar zal meehelpen het gestelde doel te bereiken.

Hierna gaven de heren Verkerk en Van Mechelen een uiteenzetting van het doel en streven van het instituut, terwijl kolonel Meijer de militaire betekenis van een verbintenis belichtte. In deze gemeente komt het aan op het werven van leden voor de Nationale Reserve. De plaatselijke commissie werd als volgt samengesteld: M. Corsel, G. van Dijk, P. J. van Duijn, Chr. Gravekamp en H. van Iterson. De burgemeester zal als voorzitter optreden. Bij een van de heren kan men zich voor de Nationale Reserve opgeven. Binnenkort zal een propaganda-avond worden belegd.

g-3-1950.

27

LEDENVERGADERING CHR. SCHOOL

In één der lokalen der Chr. school kwam de Vereniging voor Chr. onderwijs in ledenvergadering bijeen. Ds L. I. Baas opende met gebed en schriftlezing uit Matheus 18.

Wegens ziekte van de secretaris A. van Kesteren, bracht het hoofd der school, de heer Auth. v. d. Berg, het jaarverslag uit. In de bezetting van de school kwam dit jaar geen verandering. Het gemiddelde leerlingenaantal over 1949 bedroeg 161. Met grote dankbaarheid werd het goede resultaat van de vrijwillige bijdrage genoemd.

Het financieel verslag werd uitgebracht door de administrateur de heer P. C. van Eede. Er bleek een tekort te zijn van f. 899.35.

Stijgende prijzen van de leermiddelen en de kosten van onderhoud zijn hier niet vreemd aan.

De gemeentelijke vergoeding van het jaar 1950 is vastgelegd op f. 21.- per leerling.

In verband met het jubileum der school (het 25 jaar bestaan) zal het bestuur een herdenkingsdienst houden in één der kerken, terwijl de kinderen zeer waarschijnlijk een schoolreisje zullen maken.

De bestuursverkiezingen brachten grote wijzigingen teweeg. De heer A. de Vries Wzn zal binnenkort naar Canada vertrekken, terwijl de heren L. Bloemendaal en A. van Kesteren zich niet meer herkiesbaar wensen te stellen.

Na enkele stemmingen werden de heren J. A. v. d. Meij, Jac. v. d. Meij en M. Fiote gekozen.

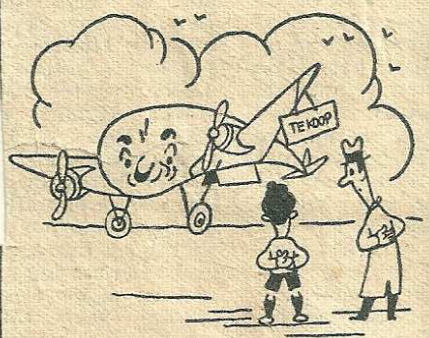
Op een vraag van één der leden gaf het hoofd der school de verzekering, dat ook in Valkenburg de gelegenheid bestaat zijn kinderen op te laten leiden voor Mulo, HBS enz.

Tot slot van de avond hield de heer A. Haasnoot uit Katwijk aan Zee een causerie over de waarde van het VGLO.

25

Mooit 1950. 26

1 Zeven bommenwerpers stonden op Valkenburg te koop.

Wees wel voorzichtig, waarde koper en wacht maar niet lang met de sloper. Want mocht Uw zontje zich vervelen, dan kon hij „oorlogje” gaan spelen!

Jehaap het det op Valkenburg mit 1950.

VALKENBURG GAAT BOUWEN

Valkenburg zal zijn 29 woningen van het vorig jaar alsnog mogen bouwen. Dat dit een meevaller voor onze gemeente is zal wel niemand betwijfelen. Iedere Valkenburger zal de kwestie, die vorig jaar zoveel stof heeft doen opwaaien, nog wel herinneren.

Een woord van lof is hier wel op zijn plaats voor de heren die alsnog het initiatief hebben durven nemen, dit zaakje ter bevoegde plaatse aanhangig te maken.

In ieder geval is hun werk niet voor niets geweest en de woonruimte op Valkenburg kan weer flink uitgebreid worden.

VRIJDAG 17 MAART 1950

gezonden stukken

Geachte Redactie,

In Uw blad van 10 Maart j.l. komt onder „Valkenburg gaat bouwen” een stukje voor, dat zo in flagrante strijd met de waarheid is, dat ik wel genooddakt ben daar even tegen op te komen. Voor een kleine onjuistheid zou dat natuurlijk niet doen, maar de schrijver behandelt een onderwerp waarvan hij blijkbaar niets weet.

Dat blijkt al aanstonds waar hij schrijft: „Valkenburg zal zijn 29 woningen van het vorige jaar alsnog mogen bouwen. Bedoelde woningen hebben met het vorig jaar” niets te maken. De waarheid is enkel en alleen, dat de Min. van Wederopbouw en V. heeft goedgevonden, dat de gemeente van Nationaal grondbezit N.V. de herbouwplicht overeenstemt van haar in 1944 door de bezetter gebroken 29 woningen. Meer niet. Van herbouw is thans nog niets bekend, omdat daarvoor, gelijk ieder weet, de nog te bouwen bouwvolume van Gedeputeerde Staten moet zijn verkregen. Daarover is nog geen beslissing genomen.

In verband hiermede, is het vervolg van het stukje vanzelf ook geheel in strijd met de waarheid. De kwestie, die naar de mening van de schrijver zoveel stof heeft doen opwaaien, had met deze aangenomen herbouwplicht van 29 woningen niets, maar dan ook niets te maken. Het is niet nodig dat nog nader te worden verduidelicht.

Laat men bij het publiceren zich toch eerst goed op de hoogte stellen en zich daarbij ook tevens angstig de vraag stellen, of men de waarheid dient.

Met dank voor de plaatsing,

De Burgemeester v. Valkenburg, Z.H.,
A. C. DE WILDE.

Waarschijnlijk is hier, door dat de burg. de bekendmaking zeer onduidelijk is, waardoor zelfs de verslaggever van de L.C. verstaan had enkele woningen, in verkeerde gevolgtrekking gemaakt. Terwijl het raadslid v. Eden B. en W. dank bracht voor het vele werk verricht waardoor deze overname mogelijk werd, er gesproken werd te trachten deze woningen zo mogelijk direct na de 9 andere woningen te bouwen, heeft onze verslaggever menen te begrijpen, dat het de 27 woningen van het vorig jaar betrof. Daar het ons bekend is, dat de overname van herbouwplicht normaal niet mogelijk is, lijkt het ons toch niet waarschijnlijk, dat deze toestemming tot overname verkregen is, doordat Valkenburg zijn 27 woningen vorig jaar gesticht heeft. Dat G.S. haar toestemming tot de bouw moet geven is vanzelfsprekend.

Misschien kunnen abuizen in de berichtgeving voortaan voorkomen worden, door een wat duidelijker uiteenzetting te geven, daar een verslaggever normaal niet zo goed ingewijd is als een gemeenteraadslid of een wethouder.

maart 50. Dit is de plaats waar de 29 woningen zullen verrijzen.

*mtL
1950*

*Weth.
H. Ouwensloot
openbare
werken*

Spreekuur wethouders
De beide wethouders houden op de eerste en derde Woensdag van iedere maand spreekuur, 's avonds van half 8 tot half 9 ten gemeentehuize.

*Weth.
S.M. Poot
financien.*

VALKENBURG

Ruzie bestaat er nogal eens tussen Rijnsburgers en Valkenburgers. Bij ruw weer roepen de Rijnsburgers tegen de Valkenburgers: „Moeten jullie de toren niet binnenhalen? Rijnsburg heeft, zoals bekend, een stoere tufstenen toren en Valkenburg had tot de Meidagen van 1940 een houten kerktorentje, dat nauwelijks boven de hoge iepenbomen uitstak.

De Valkenburgers antwoorden hier wel op met: „Hebben jullie de geit al binnengehaald? De Valkenburgers beweren nl. dat de Rijnsburgers een geit laten lopen op de trans van de toren, waar gras zou groeien.

Nazareners.

De Rijnsburgers schelden de Valkenburgers uit voor Nazareners, ook zegt men te Rijnsburg, met betrekking tot Valkenburg: „Hij komt van Nazareth”. Valkenburg wordt daarmee aangeduid als een verachtelijk plaatsje, op grond van het vermeldde bij Johannes I, vers 47 (Kan uit Nazareth iets goeds zijn?).

BEVESTIGING EN INTREDE.

Naar wij vernemen zal de bevestiging en intrede van ds E. J. Nijhuis als predikant van de Gereformeerde kerk alhier plaats vinden op Zondag 16 April a.s.

Als bevestiger hoopt ds G. Meijnen van Hilversum op te treden.

Hiermede zal dus de vacature, ontstaan door het vertrek van ds P. Hainjé naar Tiel, weer zijn vervuld.

A.R. KIESVERENIGING.

De A.R. kiesvereniging hield haar ledenvergadering in de zaal van de Geref Kerk.

De leiding berustte bij de voorzitter de heer J. Schoneveld Sr.

Na afhandeling der huishoudelijke zaken werd het woord gegeven aan burgemeester A. C. de Wilde, die een inleiding hield over „De strijd der beginselen”.

Spreeker liet voornamelijk op drieërlei terrein het licht vallen: 1. de strijd tegen anti-christelijke beginselen op staatkundig terrein; 2. de verschillende opvattingen die er op tal van punten heersen ook in chr. partijen; 3. hoe de organisatie van de A.R. partij in deze strijd naar voren zal moeten komen.

Er volgde een leerzame bespreking.

24 mrt 1950

34

35

maart 1950

36

Steun Wettig Gezag

De plaatselijke commissie „Steun Wettig Gezag” belegde Donderdag een propaganda-avond in zaal De Vries. De voorzitter van het comité, burgemeester A. C. de Wilde, constateerde in zijn openingswoord, dat de gevaren weer groot zijn en het een bittere noodzakelijkheid is, dat ons land „paraat” blijft. S. W. G. hoopt nu ook in Valkenburg een afdeling te krijgen van mannen, die bereid zijn de regering te steunen in haar pogingen, onrustige elementen in bedwang te houden.

Kolonel J. C. A. Meijer gaf een overzicht van het instituut „Nationale Reserve”, dat een onderdeel is van S.W.G. Een militaire instelling, die tot taak heeft: handhaving en herstel van de openbare orde en rust. Tal van punten werden op zeer duidelijke wijze uiteengezet. Mr J. C. J. A. van Mechelen, secretaris van de provinciale commissie S.W.G., hield een propaganda-toespraak, waarin hij wel zeer sterk de noodzakelijkheid van een militaire organisatie onder het oog bracht.

Tot slot werd een tweetal films vertoond. Burg. De Wilde deelde nog mee, dat aanmelding bij de leden van het plaatselijke comité te allen tijde mogelijk is.

30

**GOED GESLAGDE UITVOERING
IN DE NED. HERV. KERK.**

In de Ned. Hervormde Kerk gaf de Christelijk Gemengde Zangvereniging „Com nu met Sang” haar jaarlijkse uitvoering onder leiding van haar dirigent, de heer Leen Haasnoot uit Katwijk aan Zee.

Ds L. Baas opende de avond met het zingen van Ps 105: vers 1—3 en gebed. In zijn openingswoord heette hij in 't bijzonder welkom mej. Wil van Beelen uit Katwijk aan Zee die de declamatie verzorgde.

Het koor opende het programma met het zingen van een drietal liederen. Het bleek dat de accoustiek in de nieuwe kerk goed is, waardoor de zang goed tot haar recht kwam.

Bijzonder noemen wij „Nacht” van F. Schubert (wat een mooie muziek heeft deze componist toch gemaakt). Vervolgens de declameerde mej. W. v. Beelen op voortreffelijke wijze verschillende mooie nummers, die, met het oog op het a.s. Paasfeest betrekking hadden op het lijden en sterven van Christus.

Als solist bracht de heer Bert Lubach uit Oegstgeest enkele fraaie nummers ten gehore.

Na de Pauze werd Psalm 103 van E. Mobach voor koor en solisten ten gehore gebracht.

De baspartij werd gezongen door de heer Lubach, de sopraanpartij door mevr. 't Hart en de altpartijen door mej. Minderhout en mevr. Rhijnsburger—Boezaart.

Zuiver en muzikaal werd dit werk uitgevoerd waarbij vooral mevr. 't Hart door het schitterende vertolken der sopraanpartij, opviel.

Koor en solisten dan ook niets dan lof, evenals de dirigent, onder wiens voortreffelijke leiding ongetwijfeld heel ernstig gestudeerd is om tot dit mooie resultaat te komen.

Aan het slot van deze avond, dankte ds L. Baas allen die hadden meegewerkt deze avond te doen slagen.

Zeer zeker kan de Christelijke Gemengde Zangvereniging „Com nu met Sang” terug zien op een prachtig geslaagde avond en Valkenburg, als kleine gemeente, kan trots zijn op deze vereniging.

37

VACATURE KOSTER VAN ONZE KERK.

Met ingang van 1 Mei a.s. heeft onze koster, H. de Wit, ontslag aangevraagd. Het is hem bij zijn andere werkzaamheden niet meer mogelijk deze functie volledig te vervullen. In verband hiermede roepen de Kerkvoogden sollicitanten op uit onze gemeente. Inlichtingen over deze post van „dorpelwachter” zijn te bekomen bij de President-Kerkvoogd, J. Varkevisser, bij wie ook de sollicitatiebrieven moeten worden ingeleverd.

Anno 1950

Maart 29

JAARFEEST.

Donderdag- en Vrijdagavond hielden de gezamenlijke Herv. Jeugdverenigingen bij name de C.M.V. „Blijde Stemmen”, de C.J.M.V. Efeze 6:10 A, de Meisjesclub „De Zonnebloem” en de jongensclub „Immanuël” hun jaarfeest in de zaal van de heer P. de Vries o.l.v. ds L. I. Baas. Deze opende de avond met het zingen van Gez. 148:1—5 en gebed.

Verder heette ds L. I. Baas allen hartelijk welkom in 't bijzonder de uit Indonesië terug gekeerde militairen.

De Bijbellesing werd verzorgd door de voorzitter van de C.J.M.V., de heer Anth. v. d. Berg. De eerste avond werd behandeld de verloochening van Petrus en de tweede avond de naam van de Plaatselijke J.V. Sfeze 6:10a.

Daarna kwam mej. Rie de Mooy aan de beurt en declameerde „De Smidse” op zeer vlotte wijze.

De meisjesclub onder mevr. Baas kwam ook zeer goed voor de dag. „Baanvegertje” en gymnastische oefeningen vielen zeer in de smaak.

De gymn. oefeningen werden gedaan op de muziek van Vaderlandse liederen die zo echt in onze oren klinken. Jammer dat we ze zo weinig nog horen.

Het lintenspel opgevoerd in onze nationale kleuren, ondervond veel bijval, wat duidelijk bleek hoe aan 't slot allen meezongen „Hoe schitteren de kleuren van Nederlands Vlag”.

De jongensclub zorgde voor een tweetal voordrachten en ook een Pantomime.

Het twee actertje „De bedrieger bedrogen” werd goed gespeeld, waarbij wij in 't bijzonder noemen Arie van Velsen.

Dan was er de Pantomime „In de scheerwinkel”.

Een beetje langzamer spreken en de klemtonen goed leggen. Ook de verzorging kon beter.

De M.V. en C.J.M.V. gaven samen een paar aardige samenspraken, vooral „De antieke Vaas” werd zeer goed opgevoerd.

De eerste avond was „Met Vacantie” niet zo best, de tweede avond ging het veel beter. Plankenkoorts?

Tot slot verzamelden alle leden zich om het kampvuur waarbij de heer A. v. d. Berg een overzicht gaf over het afgelopen jaar en de Bondsliederen werden gezongen.

Over het algemeen genomen kunnen de gezamenlijke Herv. Jeugdverenigingen van Valkenburg terug zien op twee zeer geslaagde avonden.

Ongeveer tegen middernacht werden beide avonden met samenzang en dank gebed gesloten.

42

**PROPAGANDA-AVOND
STEUN WETTIG GEZAG.**

Op Donderdagavond 6 April zal een propaganda-avond worden gehouden van Steun Wettig Gezag in de zaal van de heer P. de Vries. Er zullen enkele documentaire films vertoond worden uit de oorlog 1940—1945. Toegang voor iedereen.

40

**JAARVERGADERING
CHRISTELIJKE ZANGVERENIGING
„COM NU MET SANG”.**

In de Christelijke School hield de Christelijke Zangvereniging „Com nu met Sang”, na de jaarlijkse uitvoering haar jaarvergadering.

In zijn openingswoord memoreerde de voorzitter, de heer Th. v. d. Meij, het concours te Hattum. Ook roemde hij de prettige samenwerking van de dirigent, de heer L. Haasnoot uit Katwijk, die met de leden goed weet om te gaan. Vooral bij deoudere leden is de animo voor deze toch zo mooie Vereniging zeer groot. Het blijft jammer, dat het koor niet over meer mannenstemmen de beschikking heeft. Met dankbaarheid kon de Vereniging ook terugzien op de zo goed geslaagde uitvoering in de Nieuwe Ned. Herv. Kerk.

Mevr. 't Hart—Moree hield daarna een voordracht, waarin op geestige wijze de bestuurswerkzaamheden naar voren werden gebracht.

De secretaris, de heer W. ten Haken, memoreerde op humoristische wijze de gebeurtenissen in het afgelopen verenigingsjaar.

Ook de penningmeesteresse, mevr. C. M. v. d. Berg—Vos, liet een dankbare toon horen, want zij deelde mede dat het batig saldo f.191.42 was.

Het verdere gedeelte van de avond werd aangevuld met samenspraak, voordrachten, verloting enz. Voor men er erg in had was het middernachtelijk uur reeds verstreken.

Met het zingen van de „Avondzang” werd dit gezellig samenzijn besloten.

41

Burgemeester en Wethouders van **VALKENBURG Z.H.** brengen ter kennis van belanghebbenden, dat een voorstel tot onttrekking aan het openbaar verkeer van een gedeelte van de Achterweg op de secretarie voor belanghebbenden van 29 Maart tot 13 April 1950 ter inzage ligt. Bezwaarschriften kunnen vóór 14 April 1950 bij de gemeenteraad worden ingediend. De bezwaarschriften kunnen worden toegelicht in een zitting van Burgemeester en Wethouders, welke gehouden zal worden in het Raadhuis op Woensdag 14 April a.s. des voormiddags 11 uur.

De Burgemeester,
A. C. DE WILDE.
De Wethouder,
S. M. POOT.
Valkenburg Z.H.,
28 Maart 1950.

43

3 April '50. fam.
de Vries vertrekt
naar Canada.

**Valkenburg
Naar Canada**

Gistermorgen is van uit Rotterdam de heer A. de Vries Dzn met zijn gezin naar Canada vertrokken. De uitgebreide familie De Vries is tot nog toe zeer verknocht geweest aan het „plekje, waar hun wieg eens stond". Toch meende deze huisvader, dat er voor hem en zijn gezin, bestaande uit 9 personen, meer levensmogelijkheden waren in de „Nieuwe Wereld". De heer De Vries was ouderling van de Geref. Kerk (art. 31), tweede voorzitter van het bestuur der Chr. school en naast een manufacturenzaak had hij een uitgebreide handel in pootaardappelen. Het zal voor hem en voor zijn vrouw, die een dochter is van de bekende emeritus-predikant ds Meijering, wel een grote overgang zijn. Wij wensen hun veel succes in hun nieuwe levensweg.

44

12 April 1950
veel publiek voor het eerste Bruid-
paar, wat in de nieuwe Ned. Herr. Ker-
trouwe.

Bruids-
paar
Herr-
Ker-
trouwe

Valkenburg krijgt vermoedelijk dit jaar vergunning voor bouw van 19 woningen

No 45.

DINSDAG 18 APRIL 1950

Plannen voor de bouw van een postkantoor

Gisteravond kwam de raad van Valkenburg in openbare zitting bijeen. Afwezig waren de heren G. v. Leeuwen en v. d. Meij.

Nadat de voorzitter de vergadering met ambtsgebed had geopend, werden de notulen, na een opmerking van de heer Th. v. d. Meij, vastgesteld.

Van G. S. was goedkeuring binnengekomen van de overname van de herbouwplicht van Nationaal Grondbezit van 29 huizen door de gemeente, zodat Valkenburg nog dit jaar hoogstwaarschijnlijk een toewijzing van 19 woningen zal krijgen en de resterende 10 het volgende jaar.

Daar de rapporteurs niet aanwezig waren, las de voorzitter het rapport voor van de commissie tot nazien van de gemeenterekening 1947, werd deze aldus vastgesteld.

Na enkele wijzigingen van de begroting 1950 en een paar artikelen van de gemeene politieverordening, werd besloten om het viswater van de grote watering te verhuren aan de heer W. J. Loenen te Leiden.

Het voorstel om het gedeelte van de achterweg, liggende tussen de Burg. Oudestr. en Marinus Poststraat te onttrekken aan het openbaar verkeer werd met algemene stemmen aangenomen.

Tot leden van het stembureau werden benoemd de heren S. Poot en N. Ouwervoot.

Bij de rondvraag informeerde de heer van Eden of er in Valkenburg een commissie bestond voor het plaatsen van een monument voor de oorlogsslachtoffers van 1940. De burgemeester beantwoordde, dat deze commissie inderdaad bestond en dat ze pl.m. f. 1200 in kas had. Daar dit bedrag niet voldoende is om een waardig monument te plaatsen zal getracht worden dit bedrag aan te vullen. Dat het monument nog niet geplaatst is was gevolg van de herbouw van de gemeente.

De heer v. d. Meij vroeg of het niet mogelijk was, dat Valkenburg weer een klok kreeg. Want ons dorp is bij de dorpen in de omtrek wel zeer ten achter. Weth. Ouwersloot zei, dat dit punt de aandacht van B. en W. had.

Vervolgens informeerde de heer v. d. Meij naar de mogelijkheid om een publieke telefooncel te plaatsen. Weth. Ouwersloot gaf hierover inlichtingen en zei, dat het in de bedoeling ligt om tot de bouw van een postkantoor over te gaan en daar zal natuurlijk een cel geplaatst worden, zodat dan een publieke telefooncel overbodig wordt.

Hierna ging de raad over in geheime zitting.

Gemeenteraad behandelde kleine zaken

April 1950. Fam. Haak vertrekt naar Canada.

46

Kees Ouwersloot zal een emmer water pompen. (niet om bij de melk te doen)

April 1950

Weth. Ouwersloot (opklompen) verteld aan de Kerkvoogden, hoe het nieuwe Kerkplein eruit zal zien.

April '50

47

Geref. Kerk van Valkenburg heeft een nieuwe predikant

Ds E. J. Nijhuis deed gisteren zijn intrede

Het was gisteren voor de Geref. Kerk van Valkenburg een blijde dag. De vacante, die ontstaan was door het vertrek van ds P. Hainjé naar Tiel, werd vervuld door de komst van ds E. J. Nijhuis, voor kort legerpredikant en daarvoor predikant bij de Geref. Kerk van Diever.

In de morgendienst had de bevestigingsdienst door ds G. Meijnen uit Hilversum, tot tekst had gekozen: Joh. 1:36. Het thema van zijn preek was: „Heenwijzing naar het Lam Gods”, terwijl een tweetal vragen daarbij werd behandeld: „Wie preekt er?” en „Hoe preekt hij?”. 's Middags was de belangstelling buitengewoon groot. We merkten op de content, ds De Valk uit Katwijk a. d. Rijn, tegenwoordigers van genabuurde Kerken van de Ned. Herv. Gemeente van Valkenburg, burg. De Wilde en wethouder Ouwensloot. Tekst voor de intreedienst: Joh. 20:24 en 29.

Vanmorgen heeft de Heer der Kerken, Jezus Christus, de hand van de Gemeente gelegd in de hand van een nieuwe predikant, aldus ds Nijhuis. Nu willen we vandaag zeker niet verkeerd beginnen, daarom moeten we vanmiddag samen handen leggen in de hand van Jezus. Het gaat er niet in de eerste plaats om, dat de gemeente van Valkenburg rondom een nieuwe dominee staat; het gaat er om, dat we tezamen rondom Jezus staan. Het maakt Hij een nieuw begin en dan wordt het goed.

Op zeer duidelijke wijze ontvouwde zich de gedachten, die liggen in de verheffingen aan de discipelen met en zonder Thomas. Als Jezus het fundamentele werk heeft volbracht wil Hij het daarbij niet laten, maar wil Hij de vrede ook voor de Zijnen bewerken; dan gaat Hij „kerkewerk” verrichten. Thomas is op het ogenblik misschien wel het verste van allen Hij meende gerend te hebben achter een fata morgana, achter een visie en nu het anders is gelopen dan gedacht heeft, wil hij zich wel blind maken op de feiten, maar hij wil niet sterren naar het getuigen van Jezus over die feiten. Dan komt Jezus om ook dit duistere, versomberde leven licht te brengen.

In deze zekerheid, zo zegt spr., mogen ook wij vandaag gaan beginnen. Jezus schrijft niet als de Paus zijn encyclieken, maar Hij is de altijd werkende. Hij is in actieve werkelijkheid nog steeds de machtige, grote Herder van Zijn Gemeente en telkens klinkt Zijn roep in de ruimte van de wereld: „Handen af van de Mijnen”. Zo mogen predikant en gemeente ook voortgaan in het geloof, dat de Heer der Kerk niet laat varen, wat Zijn hand begon. „Hoe zal het nu met ons gaan?” vroeg spr. aan zijn nieuwe gemeente. We zullen samen moeten luisteren. Dat zal wel eens betekenen, dat we niet altijd prettige dingen te horen zullen krijgen, want Jezus gaat in Zijn zielzorg ook recht op de man af. Maar dat betekent ook, dat er zo alleen vrede voor de Kerk van Jezus Christus zal zijn. Dan mag er een lied blijven klinken in het midden der gemeente, een lied, waarvan het telkens terugkerende refrein mag zijn: „Mijn Heere en mijn God!” Mensen rondom Jezus; dan wordt het goed, voor u, voor mij, ook hier, zo besloot ds Nijhuis zijn eerste preek, die onder grote aandacht was aangehoord.

Daarna volgden enkele korte toespra-

ken, waarin vooral de jeugd niet werd vergeten. Buitengewoon aardig was de wijze, waarop ds Nijhuis een tweetal militairen toesprak, die met hem in hetzelfde legeronderdeel in Indonesië geweest waren. Ieder voelde: Daar was een band gelegd, die niet meer verbroken kan worden.

De bevestiger ds Meijnen richtte zijn gelukwensen tot predikant en gemeente. Ds De Valk sprak woorden van welkom namens de classis, ds Baas namens de Herv. Gemeente. Burg. De Wilde liet in zijn toespraak uitkomen, dat de Staat niet buiten de Kerk kan en dat de goede verhouding tussen beide organen zeer noodzakelijk is voor de gehele samenleving.

Ouderling J. A. v. d. Meij was de tolk van de gemeente, toen hij in enige welgekozen woorden ds Nijhuis Gods zegen toewenste op al zijn arbeid. Tot de gemeente zei hij: Ontvang de nieuwe predikant als uit Gods hand. Mocht gij soms een andere mening zijn toegedaan dan uw dominee, maakt er dan geen opwindende gesprekken over, maar ga naar de pastorie. Ds De Valk werd hartelijk dank gezegd voor de wijze, waarop hij zijn taak als consulent had vervuld.

Met het zingen van Psalm 150:1 werd de plichtigheid besloten.

ALGEMENE LEDENVERGADERING COÖPERATIEVE BOERENLEENBANK AFD. VALKENBURG.

In de zaal van de heer W. Streef werd op Dinsdag 25 April de 36ste Algemene Ledenvergadering der Coöperatieve Boerenleenbank, afd. Valkenburg gehouden.

Om 8.15 uur opende de voorzitter, de heer S. Post, de vergadering en heette allen hartelijk welkom.

Spr. memoreerde dat door overlijden ons zijn ontvallen J. P. v. d. Zwart, L. Jansen, Jac. Jansen en A. Oosterlee. Door de vergadering werd een minuut stilte in acht genomen.

Het lid van de Raad van Toezicht Nic. v. d. Nagel, die als zodanig 25 jaar zitting had, werd een enveloppe met inhoud aangeboden.

Als punt twee stond op de agenda „Een Verrassing”.

Deze bestond uit het aanbieden van een tocht (met koffie-maaltijd) naar de Rijks Serum Inrichting te Rotterdam.

Deze bekendmaking werd met een luid applaus ontvangen.

Hierna las de heer Piers, kassier van v.n. Boerenleenbank, de notulen van de vorige vergadering, welke zonder op- of aanmerkingen werden goedgekeurd. Uit het jaarverslag bleek, dat het bedrag aan spaargelden per 31 Dec. 1949 bedroeg f. 379.782,90 en schuld aan de Rekeninghouders f. 36.056,52.

In totaal stond een bedrag van f. 281.462,— uit aan voorschotten en lopende rekening.

Na reservering van een bedrag voor belastingen bedroeg de netto winst over 1949 de somma van f. 2.289,89.

De voorzitter bracht de heer Piers

hartelijk dank voor het uitbrengen van zijn notulen en het zeer goede en uitgebreide jaarverslag.

De aftredende bestuursleden D. de Vries Dz. en G. Ouwensloot Sr., werden met bijna algemene stemmen herkozen en namen hun benoeming aan.

De plaatsvervangende bestuursleden P. Postmus en Jac. v. d. Zwart werden bij acclamatie op advies van de voorzitter herkozen.

De kascommissie, bestaande uit de heren Jac. Slootweg en Jac. v. d. Zwart hadden de boeken gecontroleerd, waarbij bleek dat alles in orde was.

Voor de rondvraag bestond weinig belangstelling.

Na sluiting van het officiële gedeelte der vergadering ging men over in een gezellig samenzijn.

25 April 1950

VALKENBURG BOUWT DIT JAAR NOG 18 WONINGEN.

Vele inwoners waren Vrijdagavond j.l. verbaasd onze driekleur te zien wapperen bij de beide wethouders. Werd er in het raadsverslag gesproken over een vermoedelijke bouw van nog 18 woningen, thans is er meer zekerheid verkregen door Ged. St., zodat onze gemeente dus weer heel wat woningruimte zal krijgen. De Marinus Poststraat zal hiermede geheel worden bebouwd. Totaal komen er dus nu 27 woningen in bovengenoemde straat.

Het plan bestaat er zo gauw mogelijk aan te beginnen, zodat ze dit jaar nog bewoond kunnen worden.

April 1950

April 16

1950

UITSLAG VERKIEZING PROV. STATEN.

VRIJDAG 28 APRIL 1950

Uitgebracht aantal stemmen 619, ongeldig 5, blanco 8. P. v. d. A 34, RKV 27, AR 153, CNP 3, CHU 303, VVD 16, SGP 41, Rev. Com. Partij 2, KNP 2, GPV 25.

50

VIERING KONINGINNEDAG.

Zaterdag 29 April werd in de Chr. School alhier de verjaardag van H.M. Koningin Juliana gevierd voor de schoolkinderen onder leiding van het onderwijzend personeel en medewerking van de Plaatselijke Oranje-Vereniging "Wilhelmina".

De kinderen werden getraakteerd, terwijl een aardig tekenfilmje werd vertoond. 's Middags was er een Ballonwedstrijd, georganiseerd door de Firma Planje uit Katwijk.

In optocht trokken de kinderen naar de Marinus Poststraat, waar de belangstelling ook van de zijde der ingezetenen zeer groot bleek te zijn.

Omstreeks 3 uur gingen er ongeveer 1000 ballons de lucht in, wat een aardig effect opleverde.

705

GROTE BALLONWEDSTRIJD

29 April 1950

't Was root de jeugd, maar...

Mr. d. Berg aan het hoofd van de "troep" opweg naar de opblootplaats.

veel belangstelling

Weth. Poot vermaakt zich best

meer terug naar huis.

7053

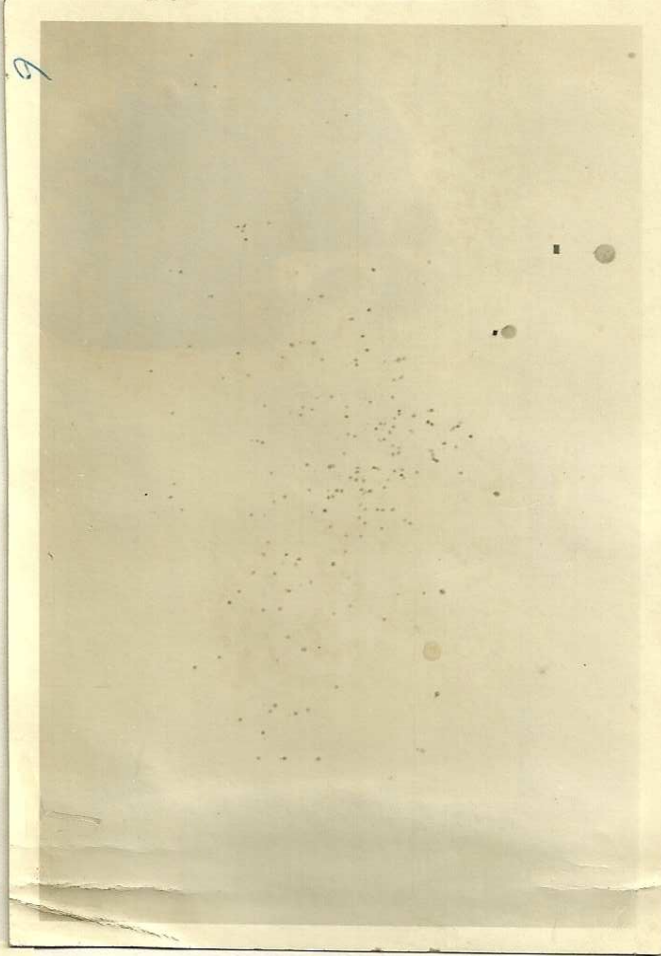
April 1950.

7

4

9

3

Flitsen van de
Bollonnenwedstrij

Enige weken geleden werd aan Van der Heiden's bouwbedrijf te Leiden bij openbare aanbesteding de bouw opgedragen van negen nieuwe woningen aan de Marinus Poststraat in Valkenburg. Nadat het gemeentebestuur goedkeuring had verkregen voor het overnemen van de herbouwplicht van Nat. Grondbezit, kon dit aantal van negen uitgebreid worden tot zeven-en-twintig en bij onderhandse aanbesteding werd het gehele werk gegund aan bovenstaand bouwbedrijf voor f 224.130.

De architect Geert Drexhage was de ontwerper van het plan en kon dit werk in Valkenburg beschouwen als een voortzetting van wat reeds in Noordwijk was gevoerd. Immers, een apart funderingssysteem wordt hierbij toegepast. De normale gemetselde funderingen zijn daarbij vervangen door gewapend-betonconstructie, zulks ter vermindering van de voorkomende scheuren in binnen- en buitenmuren. Deze verandering kwam tot stand zonder enige prijsverhoging. Om enige indruk te krijgen van wat gebouwd zal worden, hebben we ons de hoogte gesteld van wat reeds in Noordwijk tot stand gekomen is. Architectuur en afwerking geven inderdaad een zeer solide indruk, terwijl de bewoners de geriefelijkheid der huizen prijzen. Het gemeentebestuur heeft nu voor de bouw van de 27 woningen aan de Marinus Poststraat zijn keus laten vallen op een type woningen en wij menen, dat men een gelukkige greep heeft gedaan.

Gistermiddag vond de eerste steenlegging plaats, waarbij allereerst het woord werd gevoerd door burgemeester A. C. Wilde. Spr. herinnerde er aan, hoe hij als aan het eind van 1947 een schets van de bouw was gemaakt. Men beschikte echter niet over de benodigde bouwgrond. Er moest eerst een nieuwe straat worden aangelegd. Grote stagnatie ondervonden de plannen, toen de toewijzing voor huisbouw werd overgedragen aan Ged. Valkenburg. Valkenburg kreeg te horen, dat de bouwvolume voorlopig ingetrokken was, dus..... geen nieuwe huizen. Wat te doen? Men heeft niet stil gezeten en eindelijk, op 25 Februari 1950, werd toestemming verkregen voor de bouw van 27 woningen. We zullen maar niet vragen, hoeveel de bouw aan Rijk en gemeente kost, maar de burgemeester, maar wat na 1945 ons dorp is gebouwd, vraagt e enbeleg, dat meer is dan een miljoen. Spr. hoopt aannemer en bouwlieden veel geluk bij deze bouw.

Hierna ging de wethouder van openbare werken over tot het leggen van de eerste steen. Troffel en metselbak waren met bloemen versierd en iedereen keek belangstellend toe, hoe de heer N. Ouwersloot dit niet-alledaagse werk verrichtte.

De wethouder sprak daarna ongeveer als volgt: „Een der grootste maatschappelijke zorgen van de tegenwoordige tijd is wel het woningprobleem. Bestaande woningen moeten zo goed mogelijk worden verdeeld en nieuwe woningen moeten worden bijgebouwd. Niemand kan vermoeden, hoeveel hoofdbrekens dit het gemeentebestuur kost. Ook in Valkenburg is het woningtekort nog nijpend en daarom leggen we de eerste steen van deze 27 woningen met grote blijdschap. Hiermede zijn niet alle moeilijkheden opgelost, maar onhoudbare toestanden zullen daarmee toch uit de weg zijn geruimd”.

Spr. wilde niet alle moeilijkheden opsommen, die zich voorgedaan hebben bij

de voorbereidende werkzaamheden voor dit complex. Zelfs zijn B. en W. er voor op audiëntie bij de Minister van Wederopbouw geweest. Tenslotte is alles toch met een gunstig resultaat bekroond en deze dag is voor spr. in 't bijzonder een zeer vreugdevolle. Hij dankte burgemeester De Wilde, wethouder Poot en het gehele gemeentebestuur voor hun volle medewerking en na een persoonlijk woord tot de aannemer was deze korte plechtigheid geëindigd en werd het werk dat even onderbroken was, voortgezet.

Valkenburg bouwt voort en langzamerhand krijgt het dorp een totaal ander aanzien. Voor de oorlogsdagen van 1940 was het een kleine kom met veel oude, scheefgezakte huizen. In Mei 1940 was het een ruïne en tien jaar later is het als een phoenix uit zijn as herrezen. Laten we hopen, dat het niet opnieuw getroffen zal worden door de rampen van een oorlog.

De eerste steen gelegd voor de bouw van 27 woningen

Valkenburg krijgt 27 nieuwe woningen aan de Marinus-Poststraat. Wethouder N. Ouwersloot heeft gisteren de eerste steen gelegd. (Foto: N. v. d. H.)

Mei 1950 No. 54
In Valkenburg verrijzen andermaal

27 nieuwe woningen

Wethouder Ouwersloot ontving „historische” troffel

wee minuten stond het leven stil om te gedenken

PLECHTIGHEID OP HET MILITAIRE GRAF.

Iedereen in Valkenburg zal zich nog wel de angstige Meidagen van 1940 herinneren, waarbij het kleine dorp met het nu wel zeer bekende Vliegveld „Valkenburg” zo nauw bij de oorlogshandelingen is betrokken geweest.

Zoals ieder jaar kwamen Zondag j.l. de oudstrijders van het Vierde Regiment Infanterie met auto's en bussen naar Valkenburg om aldaar hun gevallen kameraden te herdenken.

Des morgens woonde onze Burgemeester de speciale kerkdienst te Katwijk a. d. Rijn bij.

Nadat des middags majoor Wagtenonck een krans op de graven had gelegd, herinnerde hij aan de belofte, tien jaar geleden gedaan door de mannen van het Vierde Regiment Infanterie, in opzichte van hun gevallen strijdakkers.

Aan het slot van de plechtigheid werd de vlag halfstok gehesen en door allen minuten stilte in acht genomen.

Adj. Van Vliet, die de commando's moet uitvoeren, deelde nog mede, dat een der de gelegenheid werd geboden de Nieuwe Ned. Herv. Kerk, eens ten offer vallen van het oorlogsgeweld en thans eer in zijn volle glorie is herrezen, te zichtigen.

Na de plechtigheid te Valkenburg vertrokken de oud-strijders richting Vliegveld Ypenburg, voor overeenkomende herdenkingen en eveneens vallen kameraden van het 4e Reg. f. aldaar hun laatste rustplaats hebben.

Evenals andere jaren zal ook dit jaar op en nabij het vliegveld Valkenburg een herdenkingsplechtigheid plaats hebben van de vereniging van „Oud-Strijders v.m. 4 R.I.” ter herinnering aan de gesneuvelden aldaar op 10 Mei 1940.

Zoals men weet, daalden in de vroege morgen van 10 Mei 1940 op genoemd vliegveld honderden parachutisten, gevolgd door een vijftigtal zwaar bemande vijandelijke vliegtuigen. Bij de strijd, welke daarop volgde, werden alle vijandelijke vliegtuigen buiten gevecht gesteld en sneuvelde het merendeel van de gelande vijandelijke troepen, doch meer dan 100 van onze militairen brachten in deze gevechtsactie het offer van hun leven.

De vereniging van oud-strijders komt elk jaar met de familieleden der gesneuvelden en autoriteiten van de gemeenten Katwijk en Valkenburg bijeen om de gevallen te herdenken.

OVER EERBIED GESPROKEN.

Tijdens de herdenking op het Militaire Graf te Valkenburg is het gebleurd, dat er mensen waren die tijdens de plechtigheden en zelfs bij de 2 min. stilte het niet nodig achtten hun hoofdedksel even af te nemen.

Waar blijft op de duur de eerbied en het menselijk gevoel voor onze militairen uit de Meidagen van 1940.

Zij nog vermeld, dat het mensen waren die eigenlijk niet op het graf thuis behoorden, daar er tijdens de plechtigheden alleen toegang was voor autoriteiten en oud militairen.

Am 11/1950 4 Mei

„Bewaar ons dorp, dat het hart van Holland redde”

56

Groteske aanval manmoedige verdediging

Het is een vreemde oorlog geweest voor Valkenburg. Voor de dageraad van de tiende Mei was het reeds een der brandpunten van de belangrijkste slag die in die dagen tegen de Duitsers werd geleverd. De slag tegen de Duitse poging om reeds de eerste oorlogsdag het hart en het zenuwstelsel van ons land, ons volk en het verzet dat nadien vijf jaar geboden zou worden, te breken: Den Haag, waar leden van het Koninklijk Huis en de Regering gevangen genomen dienden te worden aler zij de wijk hadden genomen naar de vesting Albion voor Europa's kust, van waaruit zij een dodelijke ondergrondse strijd tegen het „duizendjarig derde rijk” zouden kunnen voeren.

Valkenburg was, met Ypenburg en Ockenburg, een der knooppunten van die groteske Duitse poging. Grotesk, omdat zij niet rekening hield met de geest die nodig is om te overwinnen, maar slechts met de brute macht der stoffelijke meerderheid. Een materieel overwicht dat er in ieder opzicht was. Boven en rond Valkenburg werden Duitslands elitetroepen, de parachutisten, neergelaten om de weg te effenen naar het hart van ons volk. Foto's zijn er niet van die landing, behoudens een enkele vage. Hoe kan men in de nacht fotograferen, wat naar de aarde zweeft? Deels in diepe duisternis kwamen de voorposten van een sterk geoefend leger hier, honderden kilometers over de grenzen, aan land. Zij wisten de dappere tegenstand van een onvoorbered, ongeoeffende bezettingstroep van het vliegveld te breken, en vloten transportvliegtuigen vonden hun weg naar de Hollandse grond. Zeker, om er in vast te zuigen, en in verminkt te

worden, want deels opzettelijk was het veld volkomen ongeschikt gemaakt voor zware toestellen. Maar de elite troepen stonden aan land, om hun aanval op ons volkshart te beginnen.

OVERWINNING OP DE WAPE- NEN, RAMPSPOED VOOR DE BURGERIJ.

Maar ook de Duitsers wisten niet, dat het een vreemde oorlog voor Valkenburg zou worden. Ook voor hen kwam

het als een verrassing, dat de mannen van de troepen, die in de omstreken van Leiden, Katwijk en Wassenaar gelegerd waren, een meed en een strijdvvaardigheid ontplooiden, die ver uiting boven de verwachtingen die men stellen kon aan ongeoeffende recruten en depôtroepen. Nog dezelfde dag van de verraderlijke overval won de ternauwernood gemilitariseerde vaderlandsliefde en offerbereidheid dezer troepen het van de gemechaniseerde perfectie van het Duitse beroepsleger: het vliegveld Valkenburg werd heroverd.

Maar dit betekende geen verlichting, maar een verzwaring voor de burgers, wier lot zo nauw met het vliegveld betrokken bleek. De Duitsers trokken zich, met de op het vliegveld gemaakte Nederlandse krijgsgevangenen terug op het dorp, waar zij ruime onderkomens vonden in de huizen en openbare gebouwen. Zij konden die vorderen, maar vonden die meestentijds leeg omdat de bewoners, ontsteld door het Nederlands artilleriebombardement ter ondersteuning van de herovering van het vliegveld, een schuilplaats hadden gevonden in kelders en boerderijen buiten de bebouwde kom. De meedogenloze Nederlandse artillerie, rekening houdend met het potentiële gevaar van zoveel Duitse elitetroepen in de directe nabijheid van het vliegveld, een der poorten tot de residentie en het Hollandse hart en zenuwstelsel, vervolgde ook daar de binnengevallen dwingeland....

Dit was de aanvang van het drama van Valkenburg. De gemeente die met de bevrijding van haar enige militair belangrijke object de Hollander zelve tot „vijand” kreeg. Het drama begon, toen de strijd om het essentiële, het vliegveld, eigenlijk volstreden was.

Als ratten in een val krioelden burgers, Nederlandse krijgsgevangen militairen en Duitsers door het kleine dorp, voor een ontstellend percentage gewond en stervend liggend in de Herv. Kerk, de school die als hospitaal was ingericht, en „de” garage, het „lazaret”. Ratten in een val, want de granaten bleven op Valkenburg neerhagelen tot na de capitulatie van ons land.

ONDERGANG TOEN DE STRIJD GESTREDEN WAS.

Het is een vreemde oorlog geweest voor Valkenburg, zeiden wij. Dat is ook zo. Valkenburg ging in de laatste vierder vijf oorlogsdagen als dorp te gronde. Natuurlijk, uiteindelijk door de in-

val van de vijand. Maar direct door de Nederlandse artillerie. Afschuwelijk zijn de tonelen, die zich in die vier dagen in Valkenburg hebben afgespeeld. Toen eenmaal de strijd van Valkenburg gestreden was, doordat de openlijke strijd van Nederland een einde nam, verbaasden de Valkenburgers zich, buiten de grenzen van hun gemeente komend, over de practisch volkomen ongeschondenheid van de directe omgeving, Katwijk, Valkenburg, Wassenaar, Leiden, Voorschoten. En wie in die plaatsen woonde, hoorde later, veel later over het algemeen, wat zich binnen gezichtswijde had afgespeeld.

HERBOUW TOEN VERNIEL- ZUCHT HOOGTIJ VIERDE.

Valkenburg ging als dorp in de oorlogsdagen te gronde aan de kracht van de eigen partij. Valkenburg herrees in de oorlogsjaren, terwijl overal elders in den lande de vernietiging hoogtij vierde.

Ja, het is een vreemde oorlog geweest voor Valkenburg.

Een herbouwd Valkenburg, gelegen naast een tot het uiterste versterkt oorlogsvliegveld — in tegenstelling met het volkomen ongeschikte vliegveld van 1940 — begroette als eerste de vrede door centrum te zijn van de voedseldroppings vlak voor de capitulatie der overwerldigers in 1945. Van Valkenburg, eerst toen ten volle militaire stelling, ging de genade van de vrede uit, voor honderdduizenden tot de dood gekwelden.

„VREDES”-DREIGING.

Ja, het is een vreemde oorlog geweest voor Valkenburg. Nu de oorlog geleden is, de wonden niet geneeld, maar vertrouwd geraakt, nu wordt Valkenburg niet herbouwd en geactiveerd, maar als gemeenschap bedreigd door de schaduw van de oorlog. Het vliegveld groeit. De schaduw van de oorlog laat het vliegveld groeien, en wat in oorlog door eigen partij werd verwoest, onder bewind van de vijand werd her-

bouwd, wordt thans door de wens tot vrij-blijven dodelijk in gevaar gebracht.

Valkenburg heeft een vreemde oorlog beleefd. Een vreemde en een wrede. In talloze kastjes van ingezetenen vnden wij thans nog snel gekrabbelde herinneringen aan de haat, die spontaan opbloede tegen de verdrukker, maar ook zo menselijk-begrijpelijke dodelijk smaad jegens de verdelgers van een typisch Hollandse samenleving, bekoord met de woorden: „Was dit werkelijk nodig? Uw antwoord is „Ja”? Dan hebben wij ook onze offers met hart en ziel gebracht. Hebben wij werkelijk het hart van Nederland gered, dan danken wij God, dat wij hiertoe ons aandeel hebben mogen bijdragen. Maar Holland, vergeet dan ook niet dat wij Uw hart hebben gered door ons hart, ons bloed en ons leven te geven. Is het dan thans nodig, dit herleeft hart, dit hervonden leven, opnieuw te offeren voor het hart van Holland, voor het hart der vrijheid? wederom „Zo ja,” dan geven wij ons hart, en dan verlaten wij deze grond, die voor ons dierbaarder is geworden dan de Hollandse grond elders; maar zo neen: spaar dan voor ons de herinnering, de dierbare herinnering, hoe smartelijk ook, aan het voor Holland doorstane leed.”

Het is een vreemde oorlog geweest voor Valkenburg.

no 57

Anno 1950
Schoolkinderen
herdenken onze
doden.

no 50

*Vrouwen Vereeniging Ger. Kerk onderh.
Artikel 31 genomen telt gelegenheid
van het vertrek van de familie's Hoak
en de Kries naar Canada.*

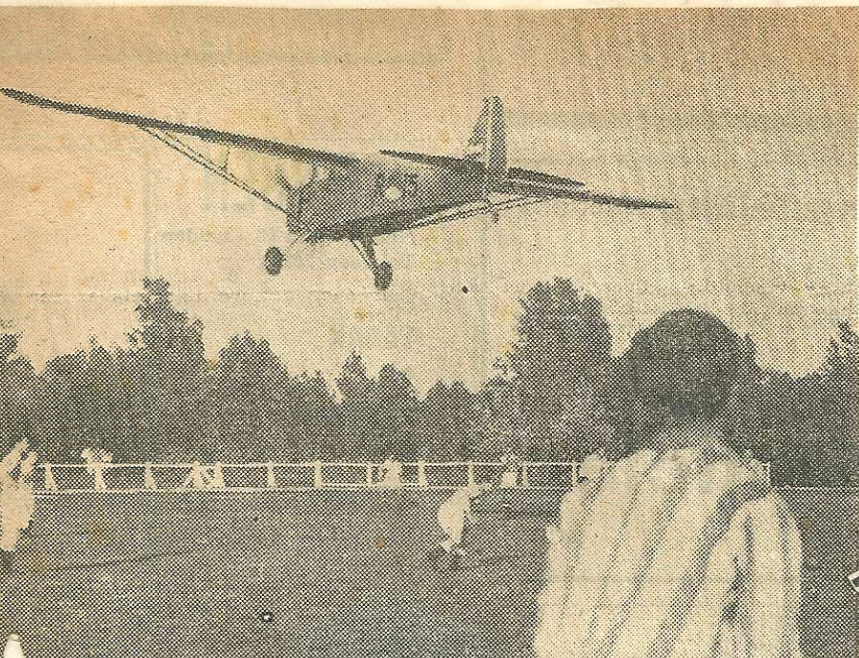
**„Firefly” van de marine
in Haarlem neergestort
Toestel vier meter diep in de grond**

no 59

(Van een onzer verslaggevers)
Gistermorgen om ongeveer 10.20 uur
is in de gemeente Haarlem tussen de
Leidse Vaart en de tennisbanen Ein-
denhout op een opgespoten terrein een
vliegtuig van de Marine Luchtvaart
Dienst, type Firefly, neergestort, waar-
bij de inzittende piloot werd gedood.

„Auster” van majoor-vlieger Van Wanrooy was zeker niet hoger dan tien meter boven de Leidse Hout, toen de bal (zie pijl) voor de wedstrijd tussen U.V.S. en L.S.K. werd afgeworpen.

Mei 1950
 No 60
 VOETBALWEDSTRIJD MET EEN
 SENSATIONEEL BEGIN

begin van de wedstrijd tussen U.V.S. en L.S.K. was sensationeel. Minutenlang vloog de majoor-vlieger Van Wanrooy van het vliegveld Valkenburg rond de Leidse Hout „cirkeltjes gedraaid”. Eindelijk, toen de elftallen stonden opgesteld, het veld van de ziek-commando Luchtvaarttroepen Nijmegen het Wilhelmus had gespeeld en de vlag op het middenveld was uitgespreid, ondernam de heer Van Wanrooy zijn „aantstuk”. Achter de tribunes om, kwam hij aangevlogen en zeker van niet minder dan tien meter hoogte wierp hij de bal af.... juist op het afgebakende punt!

De opgravingen.
 De opgravingen, onder leiding van prof. Van Giffen, zijn weer voortgezet. Het gedeelte van het Kerkplein, waar de noodkerk heeft gestaan, zal nu onderzocht worden. Wel heeft men een vermoeden, dat men op die plaats op ongeveer vier meter diepte zal aantreffen, maar door de opgravingen zal dit definitief moeten worden aangetoond. Over enige weken is er voor de liefhebbers van deze wetenschap wel weer wat te genieten.

61

Een ongeluk.
 De 14-jarige P. O. had het ongeluk bij zijn werkzaamheden in de Conservenfabriek van Van den Berg en Co. te Wasenaar in aanraking te komen met een der worstmachines. Het bovenste deel van een vinger werd daarbij geheel afgesneden. In het ziekenhuis moest hij zich laten verbinden. Voorlopig zal hij zijn arbeid wel moeten staken.

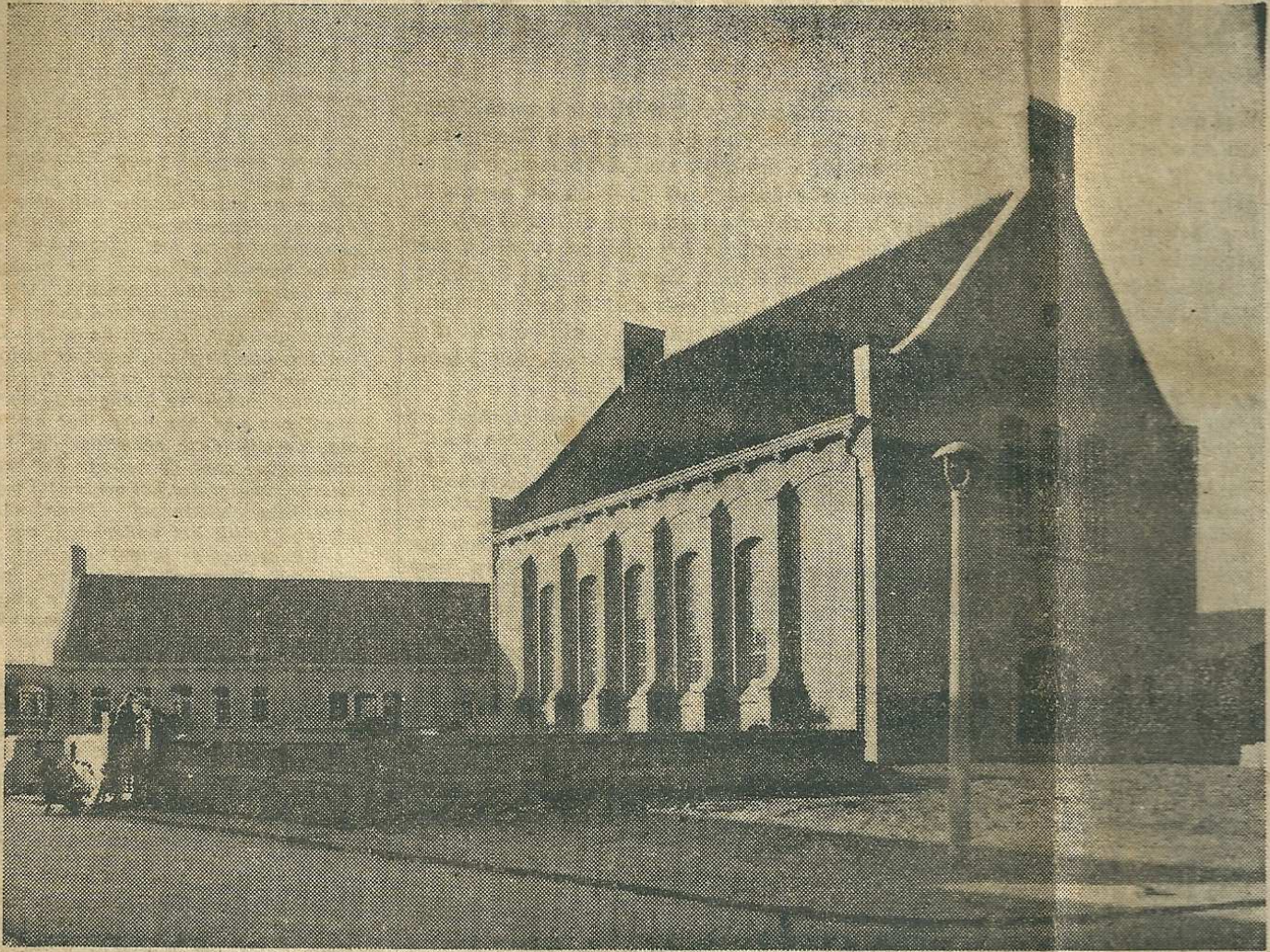
Mei 1950.

62

Benoeming kerkvoogd.
 Het college van notabelen der Ned. Herv. gemeente heeft tot kerkvoogd benoemd de heer K. v. d. Broek. Naar we vernemen, heeft de heer v. d. Broek deze benoeming aangenomen. Zulks is geschied in de vacature, die ontstaan was door het bedanken van de heer B. Imhof, die deze functie meer dan 25 jaar heeft vervuld. Nu meende hij echter zijn plaats af te moeten staan aan een jongere kracht.

Prof. van Giffen.
 No 63

De nieuwe Ned Herv. kerk te Valkenburg, die a.s. Dinsdag in gebruik zal worden genomen.

(Foto N. v. d. Horst)

ALKEMADES BURGEMEESTER PAKT WONINGBOUW AAN

Kleuteronderwijs krijgt geen subsidie-verhoging

De raad van Alkemade kwam gisteravond in openbare zitting bijeen. Na het voorlezen van de notulen sprak de burgemeester de nieuwjaarsrede uit. Daarin constateerde hij, dat Nederland nationaal zowel als internationaal een jaar doormaakte van grote betekenis. Wat de gemeente Alkemade betreft, vertrouwde spr., dat de toekomst niet somber ingezien behoefde te worden.

Op 31 December 1949 telde men in de gemeente 107 samenwoningen. Om no-rele redenen moet dan ook met de nieuwbouw worden door gegaan. Alkemade telt 7507 inwoners. Werkloosheid heerste voornamelijk onder de land- en tuinbouwwerkers. 104 Personen waren ingeschreven bij D.U.W. en overbrugging. Aan kleine tuinders werd f8856 uitgekeerd. Door de maatschappelijke werkers werden 829 huisbezoeken afgelegd.

350 Processen verbaal werden door de politie opgemaakt.

Naar aanleiding van het plan Bussum heeft de burgemeester tezamen met de aannemer Stam van Nieuw Venne een woningtype ontworpen, waarvoor het rijk f100 per jaar en per woning wil bijdragen. Op initiatief van de burgemeester zijn de gemeenten Zevenhoven, Nieuwkoop, Leimuiden, Alkemade, Zooterwoude, Woubrugge, Hazerswoude Leiderdorp, Uithoorn, Ter Aar, Alpnen aan den Rijn, Koudekerk, Sassenheim, Mijdrecht, Nieuweramstel en Hillegom uitgenodigd om het plan te bespreken. Deze bespreking heeft inmiddels plaats gevonden. Wanneer 250 woningen oöperatief gebouwd worden, bedraagt de prijs f7500 per woning met een weekhuur van f6.04 bij grondkosten van f1000. Behoudens goedkeuring van de raad verklaarden de gezamenlijke gemeenten in totaal 514 woningen te willen bouwen, waarvan 54 in Alkemade. De minister is voornemens niet meer dan 6 à 7000 woningen voor 1950 toe te wijzen.

In de vorige vergadering steekten de

VISSERIJGOLFJES

Koop en verkoop. De botter IJM 212, eigenaar Visser, is verkocht aan enige Katwijkse vissers.

De HD is verkocht aan Urk. Schipper J. Broek uit IJmuiden heeft inmiddels een andere kotter.

Terug. Begünstigd door het fraaie weer verlieten Zaterdagmiddag de zwaar beladen loggers KW 42 en 43 de vissershaven om een lading pekelharing af te leveren in de Franse haven Boulogne.

Een Scheveningse, twee IJmuidense en 26 loggers der Katwijkse loggervloot losten aan de Maandagmarkt. De motortrawler Allan Water had 600 kisten rondvis meegebracht.

In de afgelopen week heeft de halpolitie een zak kolen in beslag genomen, welke van de trawlvloot afkomstig was. Tegen de betrokken verdachte is proces-verbaal opgemaakt.

— De Northwestern and Pacific Hypotheekbank N.V. zal over 1948/49 6 pct (v. j. 5.3) dividend declareren, de tweede Northwestern and Pacific Hypotheekbank N.V. 6 pct (onv.)

voor dieren te Leiden
LIJKE LIEFDE

Is nu eens niemand gepasseerd was.....
 De 4-jarige A. M. geraakte gistermorgen in een onbewaakt ogenblik bij de oeverpoot te water. De heer B. Zandbergen, die zich op de weg naar Rijnsburg bevond, zag een handje boven water en pakte de kleine drenkeling op het droge overbrengen. Kunstmatige ademhaling werd toegepast te worden, doordat het ventje dadelijk veel water overgaf. Het ventje „haventje” is kort geleden uitbaggerd en heeft een behoorlijke diepte. Herhaalde malen zien we kinderen vlak bij de waterkant spelen. Zal het ongeval misschien een waarschuwing kunnen zijn?

Jun 1950

66

GESLAAGD.
 Mej. H. v. d. Berg slaagde te Leiden voor het examen onderwijzeres. Voor het toelatingsexamen ener HBS, slaagden K. Kort en N. v. d. Marel, beiden alhier.

67

Dat was nog eens een autotocht!

AUTOTOCHT VOOR OUDEN VAN DAGEN.
 Onze ouden van dagen hebben weer hun jaarlijkse uitstapje gemaakt en ze hadden geen reden van klagen, want het was (en dit mag wel een uitzondering genoemd worden deze zomer) prachtig weer.
 De tocht ging eerst naar Schiphol, dat voor de oudjes wel zeer interessant was en vandaar ging het naar Aalsmeer alwaar de bloemenveiling bezocht werd.
 Verder werd op de rondreis nog de mooie omgeving van Apeldoorn bezocht. 's Avonds om 8 uur was het gezelschap weer behouden thuis en wachtte men in de Consistoriekamer van de hervormde Kerk nog een broodmaaltijd.
 Burgemeester De Wilde was hierbij aanwezig en in een korte toespraak richtte hij dank aan de organisatoren voor hun vele werk.
 Op andere jaren was het toch de woonste, dat „Valkenburgs Harmonie” in de rand van de Gemeente klaar stond om de oudjes een muzikale ontspanning te bereiden, iets wat dit jaar jammerlijk ontbrak.

AFSCHEID DIAKEN C.G.J. van DONK.

Wat is alles vlug in zijn werk gegaan. Een paar weken geleden hoorden we zeggen, dat er kans bestond, dat onze diaken van Donk Valkenburg zou gaan verlaten. En nu hebben we Zondag j.l. in intieme kring reeds afscheid van hem genomen. Hij gaat zijn werk uitoefenen in een eigen zaak in Weesp. 't Zal hem zeer vreemd vallen in zijn nieuwe woonplaats. We zijn er van overtuigd, dat hij kerkelijk heel gauw ingeschakeld zal zijn. Het werk, dat hij als diaken in Valkenburg heeft verricht, is een stil werk geweest. Men heeft vaak aan hem zijn nood blootgelegd en dan wist hij op een tactische wijze te helpen. Voor zijn arbeid in onze kerkeraad zeggen we hem heel hartelijk dank, God zegene hem met zijn gezin in de nieuwe woonplaats.

68

Loos alarm
 Vanmorgen om kwart voor vijf werd ons gehele dorp opgeschrikt door het geroezemoes van de sirene van het gemeentebestuur. Waar zou de brand zijn? De gehele brandweer kwam in actie; vele anderen kwamen nieuwsgierig rond, waar het verterende vuur aan het werk zou zijn. Het bleek echter niets te zien te zijn. Het was het geval? Aan het eind van de hoofdstraat had iemand een grote hoeveelheid afval in brand gestoken. Van het vliegveld had men dit gezien en men gaf de indruk, alsof er een hoog vliegtuig in lichter laaie stond. Men nam het zeker voor het onzekere en stelde het alarmsignaal in werking. Valkenburg's brandweer kwam daardoor in actie en het moet gezegd worden: men was er klaar voor! Gelukkig kon ieder rustig naar huis toe gaan.

Het wrak van de gisteren op de rand van het vliegveld Valkenburg neergestorte Hawker Seafury. Het toestel stortte met de neus in de weke bodem, zodat het ogenschijnlijk nog vrij intact bleef. Toch was het toestel zodanig beschadigd, dat het afgeschreven kon worden, en derhalve bij de berging uit elkaar werd getrokken.

Piloot bij poging tot noodlanding gedood

VLIEGEN IS GOEDKOPER WAN U DENKT!

Junni 1950.
7069

Twee korporaaals-vlieger
omgekomen

**Neem nu
b.v. eens:**

DUIZENDEN ZAGEN TWEE VLIEG-

TUIGEN IN ZEE VALLEN

EEN RODE VUURBAL.

De vier „Fireflies” waren gistermid-
dag om 14.49 uur van het vliegkamp
Valkenburg vertrokken. Ze hadden de
opdracht gedurende 45 minuten jager-
patrouille te vliegen.
De leider van de formatie heeft van
hetgeen er achter zijn rug is gebeurd
niets gemerkt. Hij heeft enkele ogen-
blikken nadat de twee laatste vliegtui-
gen bij zijn toestel hadden moeten zijn,
omgekeken en toen diep beneden zich
een rode vuurbal gezien.

De slachtoffers

Met de K-80 is omgekomen de korpo-
raal vlieger Jack Harold Verveer
uit Utrecht. Hij werd 22 Mei 1927 in
Semarang geboren.
Met de K-84 kwam om de korpo-
raal vlieger Jacobus van Kleef uit
Zuid-Scharwoude. Hij werd aldaar
geboren op 17 Januari 1928.
Beiden traden 3 Mei 1948 als leer-
ling onderofficiervlieger in dienst van
de Marine luchtvaartdienst. Zij ont-
vingen hun opleiding op Woensdrecht
en Gilze Rijen. Op 1 April 1950 wer-
den zij tot korporaal bevorderd.
Beiden waren ongehuwd. Zowel de
moeder van Verveer als die van Van
Kleef is weduwe.

Een van de „Kisten”.

*Een krans is dan
de laatste groet.*

Juni 1951

**NACHTELIJKE OEFENINGEN
OP HET VLEGKAMP VALKENBURG**

Dat men boven onze Gemeente vinder ondervindt van het overvliegen vooral bij het starten en dalen, is doende bekend.

De leiding van het Marinevliegkamp streeft er dan ook steeds naar, dit veel mogelijk te voorkomen, maar a gezien dit altijd niet mogelijk is, iedereen dat ook wel willen en kunnen begrijpen.

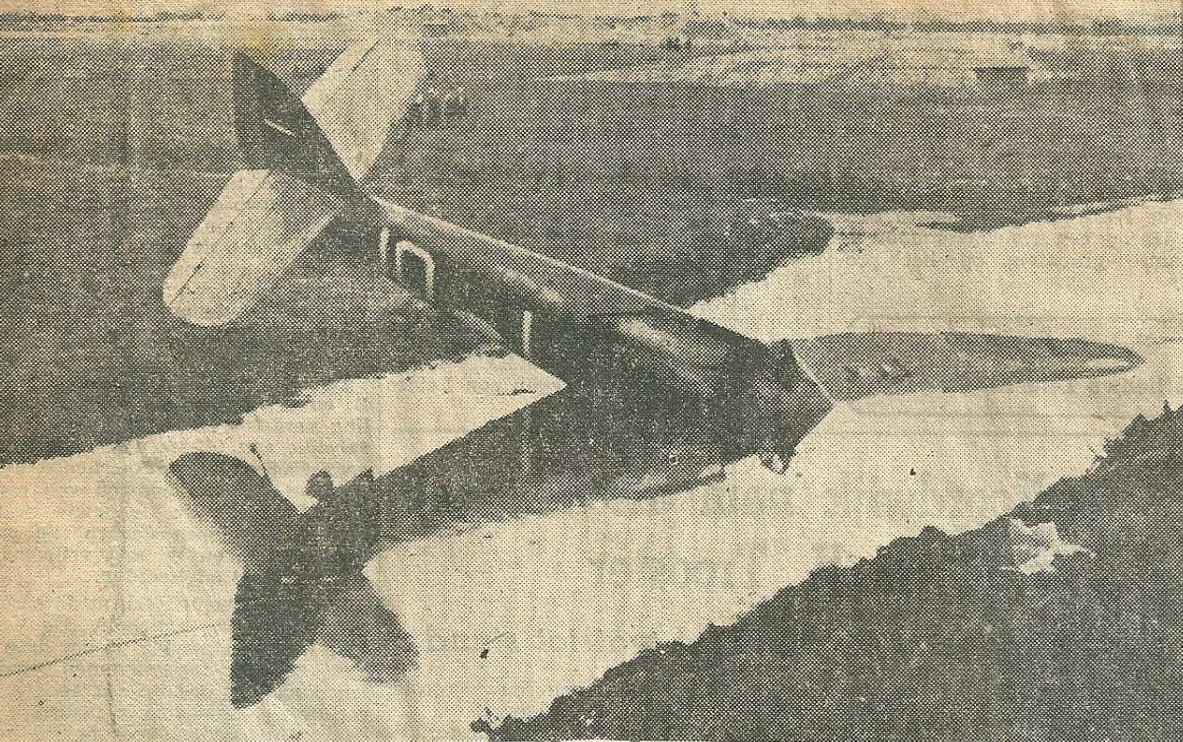
Aan de opleiding voor jonge vliegers worden zeer zware eisen gesteld en dus de Marine Luchtvaartdienst zijn taak blijven kunnen voldoen, men van een schema niet ingrijpen kunnen afwijken.

Zo zijn er de laatste tijd een aantal jonge vliegers aan het oefenen geweest.

Om echter tot een zo goed mogelijk resultaat te komen, worden nachtopdrachten ingeschakeld, die des avonds om 10 uur beginnen en voortduren des nachts 2 uur, in sommige gevallen wel tot 4 uur.

Verschillende omwonenden, misschien in hun nachtrust gestoord, hebben schijnbaar nodig geacht het vliegverkeer op te bellen en hun beklag te doen, het steeds laag overvliegen der Fireflies.

no 64

Vanmorgen stortte te Valkenburg weer een Marinevliegtuig neer

Vanmorgen kwam gistermorgen de Amsterdamse korporaal-vlieger L. v. de Heer met zijn „Seafury” terecht in een sloot dicht bij het vliegkamp Valkenburg, nadat hij geprobeerd had, een noodlanding te maken wegens motorstoring. Zoals gemeld is, kwam de 24-jarige piloot om het leven.

Zijn onze jongemannen ingedommeld of speelt de angst een rol?

no 65

Een groot ogenblik is de uitreiking van de „Wing”. Nu is hij een volwaardig vlieger

School met de Bijbel te Valkenburg vierde zilveren feest

70 70

Mooie receptie en herdenkingsdienst

De historie van de School met de Bijbel in Valkenburg telt nog geen 70 of 80 jaar en deze school behoort dus helemaal niet tot de oudste Chr. scholen in ons vaderland. Pas 25 jaar geleden kreeg Valkenburg zijn eerste bijzondere school en dat was dit heugelijke feit, dat gisteren in het middelpunt van de belangstelling stond. 's Middags van 3 tot 5 uur was er in het schoolgebouw gelegenheid het bestuur geluk te wensen. Zouden daar nog belangstellenden naar toe komen? Drukke werkzaamheden in de bedrijven zouden wel veroorzaken, dat velen verstek moesten laten gaan. En toch, wat een gezellige receptie is dat geworden!

...den der lokalen was op bijzondere wijze ingericht; vele ontvangen bloemen en vele oude bekende mochten elkaar hartelijk de hand drukken en de inneringen ophalen. We zagen tegenwoordigers van verschillende kerken en scholen uit de omgeving, oud-tuursleden en dames en heren, die bekoord hebben tot het personeel van de school. Gelukwensen werden uitgesproken door de heer Van Veen, namens het bestuur van de Ger. school uit Katwijk, en door de heer Seinstra namens de hervormde scholen van Katwijk aan Zee. Het bestuur van de B.L.O. school, door de heer M. van Stijn namens het R.K. school van Valkenburg. Het was alles tegevoegd gezellig en leuk!

Avonds 8 uur vond de herdenkingsdienst plaats in de Herv. kerk. De voorzitter van het schoolbestuur, ds L. I. van der Plas opende met samenzang, Schriftuur en gebed en na een kort welkomstwoord gaf hij aan de eerste voorzitter, ds S. R. Hermanides van Wassenaar de gelegenheid zijn gedachtenisrede uit te spreken. Spr. begon met een persoonlijk woord. Hoe dankbaar was hij, dat hij op deze dag in Valkenburg mocht zijn. Hoe innerde hij zich de vele diensten, die hij had mogen leiden in het oude kerkgebouw. En nu: we komen samen in dit mooie, ruime kerkgebouw; hij was blij te de blijden. Het vervulde hem ook met blijdschap, dat dit jubileum niet geerd werd in een of ander lokaal, maar in des Heren huis.

ervolgens ging spr. over tot de ontdekkeling van zijn uitgangspunt: 1 Kon. 10. „Spiesen en schilden werden geacht in des Heren huis“; ook dit schoolbestuur heeft gemeend de zegen van het bijzonder onderwijs te moeten vinden in des Heren huis. Moeten we de kinderen ook niet wapenen met datge, wat zij tot de aanval en tot de verrijking nodig hebben in de strijd van het dagelijkse leven? Daarbij zullen we voor moeten waken, dat we aan de anderen niet geven, wat bij de ouderen is, maar wij, ouderen, zullen moeten worden als de kinderen. Bij de vele middelen, die God gebruikt bij de arbeid in de dienst, behoort ook de Chr. school nu is het gevaar groot, dat we de middelen, die we aanwenden in dienst van God gaan schuiven op de plaats van de anderen en dan wordt het middel ons doel.

Met klem dring hij er op aan, dat we onverminderd pal zullen moeten blijven staan in het opkomen voor de eer van God, ook in onze school. „25 Jaar geleden, toen de school in Valkenburg opgericht werd, was ik er bij“, zo zei spr. „thans mag ik er ook nog bij zijn. Over 25 jaar ben ik er niet meer bij, maar God, Die dezelfde blijft tot in eeuwigheid, Hij gaat met ons mee en blijft er bij. Mogen we opzien tot Hem, Die onze Aanvoerder is en blijft, ook als we onze spiesen en schilden nodig zullen hebben. Soli Deo Gloria!“

Met grote aandacht werd geluisterd naar een tweetal liederen, die ten gehore werden gebracht door de kinderen van de hoogste klassen. Daarna gaf het hoofd der school, de heer Anth. v. d. Berg een historisch overzicht, waaraan we enkele punten ontleen.

De omzetting van de openbare in een Chr. school is in Valkenburg zonder enige strijd geschied. Het eerste hoofd der school was de heer H. Haantjes, die in 1939 overleed. Verbouw en uitbrei-

ding van het gebouw vroegen veel aandacht van het bestuur, maar toen de oorlogsdagen over Valkenburg kwamen, werd het gehele schoolgebouw een ruïne. Hoeveel dorpsgenoten zullen deze dagen nooit vergeten! Spr. gewaagde verder van de grote samenwerking, die er in Valkenburg op schoolgebied is. Immers geen splitsing op Protestants terrein, maar een eenheid, die tot nog toe niet één enkele maal is verstoord. Vele gebeurtenissen uit het verleden werden door spreker opgehaald en met groot genoegen luisterden de aanwezigen naar al datgene, wat in deze revue passeerde.

Wederom was het woord aan de anderen, maar dan in samenwerking met alle anderen. Van een tweetal liederen zongen de groteren de melodie, de jongens en meisjes een cantus figuratus lieten horen.

Gelukwensen werden nog uitgesproken door burgemeester De Wilde, de oudvoorzitter de heer D. de Vries Sr, de oudsecretaris de heer H. Haantjes uit Huzum en door ds Nijhuis namens de Kerkeraad der Ger. Kerk.

Zowel in het bestuur als in het personeel van de school zijn in de loop der jaren vele mutaties gekomen; één bestuurslid, de heer J. Varkevisser, heeft de school als zodanig vanaf de oprichting gediend. Ds Baas wenste hem daarmee van harte geluk en bood hem namens het bestuur een vulpenhouder aan.

Na gemeenschappelijk zingen werd deze zeer geslaagde bijeenkomst door ds Hermanides met dankgebed gesloten.

Anno 1950
Juni.

Valkenburgs burgemeester biedt voorzitter der jubilerende Christel. school zijn gelukwensen aan tijdens in de middaguren gehouden receptie.

Het zilveren jubileum van de Chr. school te Valkenburg: ds Baas, Ned. hervormd predikant, de huidige voorzitter van het schoolbestuur, drukt ds Hermanides, de voorzitter bij de oprichting der school, de hand.

Voortreffelijke interkerkelijke samenwerking

Christelijke school te Valkenburg bestaat 25 jaar

HET BIER IS WEER

Even

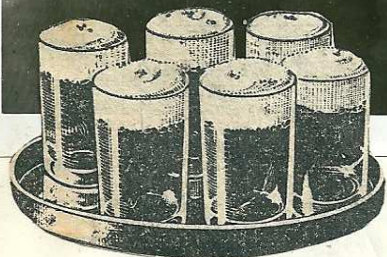
opgelet!

BEST

70

Amo
1950

Aug.

Wrijving op Valkenburg tijdens Cupola
ONAANGENAME CONSEQUENTIES VOOR COMMANDANT?
 (Speciale berichtgeving)

Naar wij vernemen heeft de oefening Cupola nog een onaangename nasleep gehad. Van de zijde van de militaire luchtvaart was het dringend verzoek gedaan, om gedurende de oefening Cupola geen vluchten te doen met marine-vliegtuigen, zulks om te voorkomen, dat het starten en landen van de op de basis gestationeerde Spitfires, welke bij deze manoeuvres waren ingeschakeld, vertraging zou ondervinden. Desondanks is er Vrijdag en Zaterdag zeer intensief door de marinevliegtuigen gevlogen. Een en ander heeft groot misnoegen opgewekt bij hen, die voor een vlotte gang van zaken met betrekking tot de oefeningen verantwoordelijk waren. Zelf is ons gebleken, dat er tussen de marine en de andere militairen Vrijdag j.l. op Valkenburg grote animositeit bestond. In een uitvoerig rapport aan de commandant luchtmacht Nederland, generaal majoor A. Baretta, is hiervan melding gemaakt. Volgens nog onbevestigde berichten bestaat de mogelijkheid, dat in verband hiermede de commandant van de basis Valkenburg, kapitein luitenant ter zee Elias van zijn functie wordt ontheven.

Oefening Cupola

Vliegtuigen van Valkenburg hadden rustige dag

Slechts één keer in contact met de „vijand”

(Van een onzer verslaggevers)

DE EERSTE DAG van de operatie Cupola is beperkt gebleven tot veel aanvallen over een uitgestrekt gebied met kleine eenheden. Vandaar dat de burgerbevolking weinig of niets gemerkt heeft van de luchtslagen. Op het vliegveld Valkenburg, dat tijdens deze oefeningen de basis is geworden van 322 spitfire squadrons — gedurende deze dagen onder commando van kapitein-vlieger H. C. Asjes — hebben we „Cupola” bijgewoond.

Nederlandse Spitfire stortte b Etten 4 m in de grond

2e Luit.-vlieger Welte, die deelnam aan „Cupola”, vond de dood

EEN SPITFIRE VAN VALKENBURG is gistermiddag om tien minuten voor vier bij Etten in Noord-Brabant neergestort en vier meter in de grond geslagen. De enige inzittende, de 24-jarige res. 2e luit.-vli J. S. M. Welte uit Eindhoven, werd nadat men urenlang gegraven had, d aange troffen. Het toestel, dat van een hoogte van ruim 9 km met raze snelheid naar beneden stortte, behoorde tot het Nederlandse Squad dat deelnam aan de geallieerde oefening Cupola.

de Nederlandse militaire vliegvelden heerste gisteren grote spanning in verband met de grote luchtmachtoefening Cupola. Jachtvliegers op Valkenburg krijgen het sein: „Naar de toestellen”.

79

No

Geen animositeit op Valkenburg

021

Commandant gaat niet heen

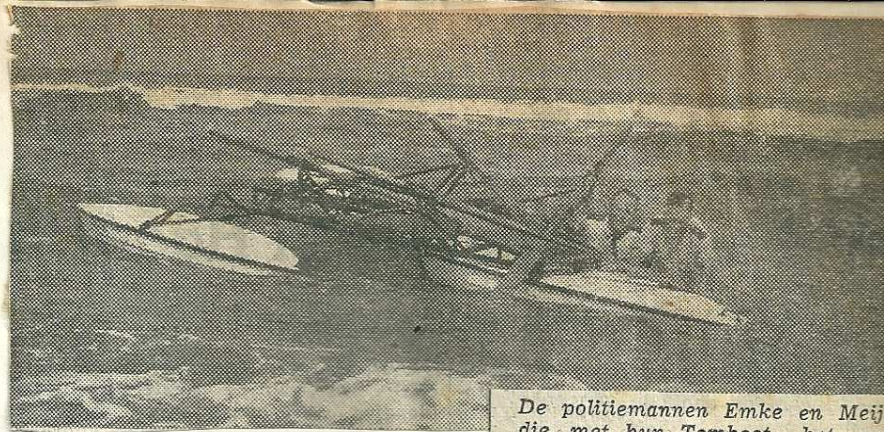
Een dagblad bevatte een dezer dagen een kort artikel, waarin naar aanleiding van gebeurtenissen op het vliegveld Valkenburg, tijdens de operatie Cupola, gesproken werd van „animositeit tussen marine en luchtmacht en zelfs werd verondersteld, dat de commandant van Valkenburg, de kapitein-itenant-vlieger ter zee Elias, van zijn functie zou worden ontheven.

Van marine-zijde wijst men ons erop, dat van een en ander geen sprake is.

Animositeit tussen beide wapens bestaat niet. Uiteraard is er wel een zekere rivaliteit tussen marine en luchtmacht, doch dit is zeer gezond.

De luchtmacht heeft de marine bovendien niet gevraagd niet te vliegen (wat marine dan wel gedaan zou hebben, maar uit het conflict ontstond) doch erin, in onderling overleg, beperkingen te maken, waaraan men zich strikt heeft gehouden.

Het heengaan van de heer Elias wordt in slotte ontkend.

De politiemannen Emke en Meijer, die, met hun Tomboot, het eerst hulp verleenden bij het verongelukken van een Firefly voor Kijkduin.

Anno 1950.
Aug.

Boven de zee cirkelde terwijl de ooggetuigen van het drama het water aftuurden, een Mitchell, op zoek naar de ongelukkige vlieger.

Zoeken naar jonge piloot was tevergeefs

Wederom is een Firefly van het vlieggkamp Valkenburg in zee gestort en, naar het zich laat aanzien, is daarbij opnieuw een jonge vlieger om het leven gekomen. Vanmorgen om kwart voor tien zagen de enkele mensen, die op het strand tussen Kijkduin en Monster verbleven, hoe uit een formatie van drie vliegtuigen (anderen spraken van vier) het middelste vliegtuig wegzakte. Er werd een rookpluim zichtbaar achter de staart. De machine draaide enkele bochten, gleed verder af en streek vervolgens op zee neer. Even later was zij in zee verdwenen.

Piloot Van den Born was „veilig geland”

Het wrak van de Firefly, welke Woensdagmorgen bij Kijkduin verongelukte, is vandaag geborgen.

Welk drama zich op zee heeft afgespeeld zal wel nimmer bekend worden. De verkeerstoren van het vliegveld Valkenburg had toen de Firefly de formatie van vier verlaten had het bericht ontvangen van piloot W. van den Born, dat hij „safely ditched” was. D.w.z. een geslaagde noodlanding op het water had gemaakt. Hij gaf even later zijn positie op en deelde mede, dat hij het toestel zou verlaten.

Dit is ook gebeurd, de leider van de groep vliegtuigen heeft hem in het water zien drijven. Even later echter was Van den Born verdwenen. Tot dusver heeft men het stoffelijk overschot nog niet kunnen vinden.

Zeven doden

De Firefly van de Marine-luchtvaartdienst, die vandaag bij Kijkduin in zee stortte, is de vijfde van de M.L.D., die sinds Januari van dit jaar verongelukte. Het is een droeve lijst: 20 Januari vliegongeluk met Firefly bij Haagsche Schouw (één dode); 12 Mei: Firefly verongelukt in Haarlem (één dode); 1 Juni; twee Firefly's neergestort bij Scheveningen (twee doden); 27 Juli: Hawker-Seafury bij Valkenburg in een sloot gestort (één dode); 27 Augustus: Spitfire van Valkenburg bij Etten verongelukt (één dode); 30 Augustus: Firefly bij Kijkduin in zee gevallen (één dode); Twee Fireflies maakten dit jaar een geslaagde noodlanding.

Loos alarm BADGASTEN MELDDEN NEERSTORTEN VLIEGTUIG VOOR BLOEMENDAALS STRAND.

Op een melding van enige badgasten, die positief beweerden een vliegtuig in zee te hebben zien vallen voor het Bloemendaalse strand, zijn gistermiddag een Mitchell bommenwerper van het vliegveld Valkenburg, de Neeltje Jacoba van de NZHRM en de loodsboot van IJmuiden op zoek geweest naar overblijfselen van het vliegtuig.

Tot 9 uur des avonds werd naarstig gespeurd, zonder resultaat, en ook schepen die op het moment van de „ramp” nabij de plaats van het vermeende ongeluk vertoefden, hebben niets ongewoons waargenomen.

Navraag in ons land en Engeland leverde geen aanwijzing op dat ergens een vliegtuig vermist zou zijn, zodat het zoeken werd gestaakt in de overtuiging dat er loos alarm geslagen was.

Militair vliegtuig maakte noodlanding

Zaterdag tegen de middag scheerde een klein militair vliegtuig laag over het strand. Even voorbij paal 90 maakte het vliegtuig een geslaagde noodlanding. De piloot was hiertoe genoodzaakt

Burgemeester en Wethouders van Valkenburg Z.H. brengen ter kennis van belanghebbenden, dat een voorstel tot onttrekking aan het openbaar verkeer van een gedeelte van de Zonneveldslaan op de secretarie der gemeente is nedergelegd.

Het voorstel ligt aldaar van 14 Augustus tot 31 Augustus 1950 ter inzage van belanghebbenden.

Bezwaarschriften tegen het voorstel kunnen vóór 1 September 1950 aan de gemeenteraad worden ingediend.

De bezwaarschriften kunnen worden toegelicht in een zitting van het college van burgemeester en wethouders of van een door hen uit hun midden benoemde commissie. Deze zitting zal worden gehouden in het gemeentehuis op 1 September a.s. des voormiddags 11 uur.

Valkenburg Z.H.,
12 Augustus 1950.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
A. C. DE WILDE,
De Wethouder,
S. M. POOT.

worden 8 marine-woningen gebouwd

voedsende gemeenteraadsvergadering. De raad van deze gemeente kwam teravond onder voorzitterschap van burgemeester A. C. de Wilde in spoedeisende vergadering bijeen. Na de opening gaf de voorzitter allereerst de reden van het „spoedeisende”. Vorige week heeft de aanbesteding plaats gevonden op de bouw van 8 marine-woningen. De aanwijzing daarvan kon echter niet plaats vinden, omdat het toegekende bedrag te klein bleek te zijn. Voor verhoging van het bedrag moest eerst de gemeenteraad toestemming geven en daarna moet raadsbesluit worden voorgelegd aan de Staten. Dit alles is dus om de bouw van de woningen zoveel mogelijk te bevorderen.

Er waren voor deze vergadering nog vele andere punten op de agenda gesteld. Een voorstel tot het aangaan van een kasgeldlening van f 50.000 wegens de noodzaak bij de N.V. Rotterdamsche Bank is aangenomen. Zo ook het voorstel tot verhoging van het toegekende bedrag van f 90.600 voor de bouw van 8 marine-woningen met f 5760.

Een gedeelte van de Zonneveldslaan is onttrokken aan de openbare dienst. De Duitse Weermacht heeft in de oorlogsjaren het laatste gedeelte van deze straat verbreed en bestraat. Daardoor is de vroegere toegangsweg tot de Zonneveld geheel apart te liggen. Het is de bedoeling, dat dit stuk veranderd wordt in bouwland. Aldus aangenomen door de heren A. L. van Delft, G. van Leuten, Joh. v. d. Meij, W. Oosterlee en P. Fries Czn werden met algemene stemmen herbenaemd als lid van de adviescommissie Woonruimtetwet 1947. Een groot aantal wijzigingen in de begroting werd zonder opmerkingen goedgekeurd.

Op een vraag van Th. v. d. Meij over de

toewijzing van marine-woningen deelde de voorz. mede, dat deze toewijzing niet berst bij het burgerlijke apparaat. Hierover hebben de marine-autoriteiten de beslissing. Zij echter, die onderdak gevonden hebben bij particulieren door inwoning, of zij, die een woonschuit hebben betrokken, zijn voorlopig zeker van de wachttijst afgevoerd. In de eerste plaats komen de grote gezinnen in aanmerking.

De heer Postmus maakte de opmerking, dat de losplaats maar al te veel gebruikt wordt als vuilnisbelt. Weth. Ouwersloot wees op financiële moeilijkheden, maar beloofde in ieder geval verbetering.

Van het bestuur van de stichting „Steun Wettig Gezag” was een verzoek binnengekomen om een subsidie van f 25 voor de gehouden landdag. De raadsleden waren echter niet voor toekenning van dit bedrag, omdat zij meenden, dat deze instantie bij verzoeken om steun aangegeven is op de overheid en niet op de verschillende gemeenten.

Van het bestuur van de vereniging voor Christelijk onderwijs was een verzoek binnengekomen tot toekenning van een bedrag van f 182,25 op grond van art. 72 der I.o.-wet 1920. Dit bedrag zou worden gebruikt voor de aanschaffing van leermiddelen in verband met de stijging van het aantal leerlingen per klas. Met algemene stemmen toegestaan.

Om ongeveer half elf sloot de voorzitter deze vergadering, waarin Joh. v. d. Meij niet aanwezig was.

Praatje met de wethouders

(Van onze correspondent)

Het was gisteren precies een jaar geleden, dat het college van B. en W. van Valkenburg een totale verandering onderging. Immers, door het uittreden van hen, die in de vorige periode deze functies vervuld hadden, moesten twee nieuwe wethouders worden gekozen. De heren Poot en Ouwersloot werden als zodanig aangewezen. We hebben hen gisteravond tijdens hun spreekuur eens opgezocht en hun het een en ander gevraagd over hun bevindingen.

Allereerst dat spreekuur; dat was iets nieuws voor onze gemeente. Vroeger werden tal van zaken afgehandeld bij de wethouders thuis. Men kwam op de onmogelijkste tijden hun aandacht vragen voor dikwijls de meest onbeduidende dingen. Daar voelden deze heren niets voor. Dus..... een spreekuur. Op mijn vraag, of daar veel gebruik van gemaakt wordt, kreeg ik een antwoord, waaruit bleek, dat de dorpelingen ook aan deze nieuwheid gewend moesten raken. Er waren Woensdagavonden, dat men van half acht tot tien uur in de weer was. Wel niet altijd zaken van groot belang, maar dat was ook niet nodig. Allerlei veranderingen en verbeteringen zijn toch het gevolg van deze gesprekken tijdens het spreekuur. In het begin waren het meest „oude zaakjes”, die opgeknapt moesten worden, maar daar is men nu wel door heen.

De wethouders waren zeer tevreden over de vlotte afhandeling van de gemeentezaken. 's Maandagsavonds vergaderde het college van B. en W.; Dinsdags werden de zaken op papier gezet en de daaropvolgende dag kregen de belanghebbenden het antwoord. Op de duur bevredigt deze vlugge manier van afhandelen een ieder.

Wel moest in het afgelopen jaar veel achterstallige administratie ingehaald worden. Het personeel van de secretarie heeft zich hierbij ook uitmuntend geveerd. Het vorige jaar bijv. was de gemeenterekening van 1941 nog niet volkomen afgehandeld; thans is men bezig met de gemeenterekening van 1948. Wie enigszins thuis is in de gemeentelijke huishouding kan wel begrijpen, dat dit ook een financieel voordeel moet betekenen.

Ook het uiterlijk van onze gemeente heeft in het afgelopen jaar vele veranderingen ondergaan. Dit is zeer zeker te danken aan de grote activiteit van de zijde van B. en W. Wel zal een ieder niet tevreden gesteld zijn, maar het was ons een vreugde te vernemen, dat de wethouders met grote opgewektheid hun drukke functie waarnemen. Moge de gemeente Valkenburg daar nog lang de vruchten van plukken.

VALKENBURG

(oorlogsslachtoffer)

nog steeds in de knel

Wanneer men vóór de oorlog over Valkenburg sprak, dachten vele Nederlanders alleen maar aan de schone dreven het Zuiden van Limburg. Sedert de oorlogshandelingen in 1940 is daarin een verandering gekomen en in latere jaren vooral ook na de bevrijding, weet ieder, dat er in Zuid-Holland ook een dorpje Valkenburg ligt, dat bekendheid heeft gekregen door de Marine Luchtvaartbasis, die in zijn onmiddellijke omgeving is, alsmede door de oudheidkundige opgravingen.

Toen de oorlog over Nederland raasde, werd ook Valkenburg zwaar getroffen. Het minder dan 34 huizen in dit vriendelijke dorpje achter de duinrand werden totaal verwoest, evenals de Ned. Herv. Kerk en de school, terwijl 246 woningen ernstig beschadigd werden. En in de bevolking zijn in die dagen van verschrikking 22 personen om het leven gekomen. Zo heeft Valkenburg zijn tol betaald.

Hoe verschrikkelijk de verwoestingen ook zijn geweest, toch hebben deze nog „vruchten” afgeworpen, want zij zijn van veel betekenis geweest voor oudheidkundige opgravingen. Onder leiding van prof. dr. A. E. van Giffen zijn Romeinse resten blootgelegd. Men heeft midden in het centrum van het dorp een oude muren van tufsteen gevonden en vier porten aangetroffen, alsmede een gouddoorn penning van keizer Vespasianus. De oudste vondsten in Valkenburg dateren uit de tijd van Claudius (41—56 na Christus).

26 Sept 1950.

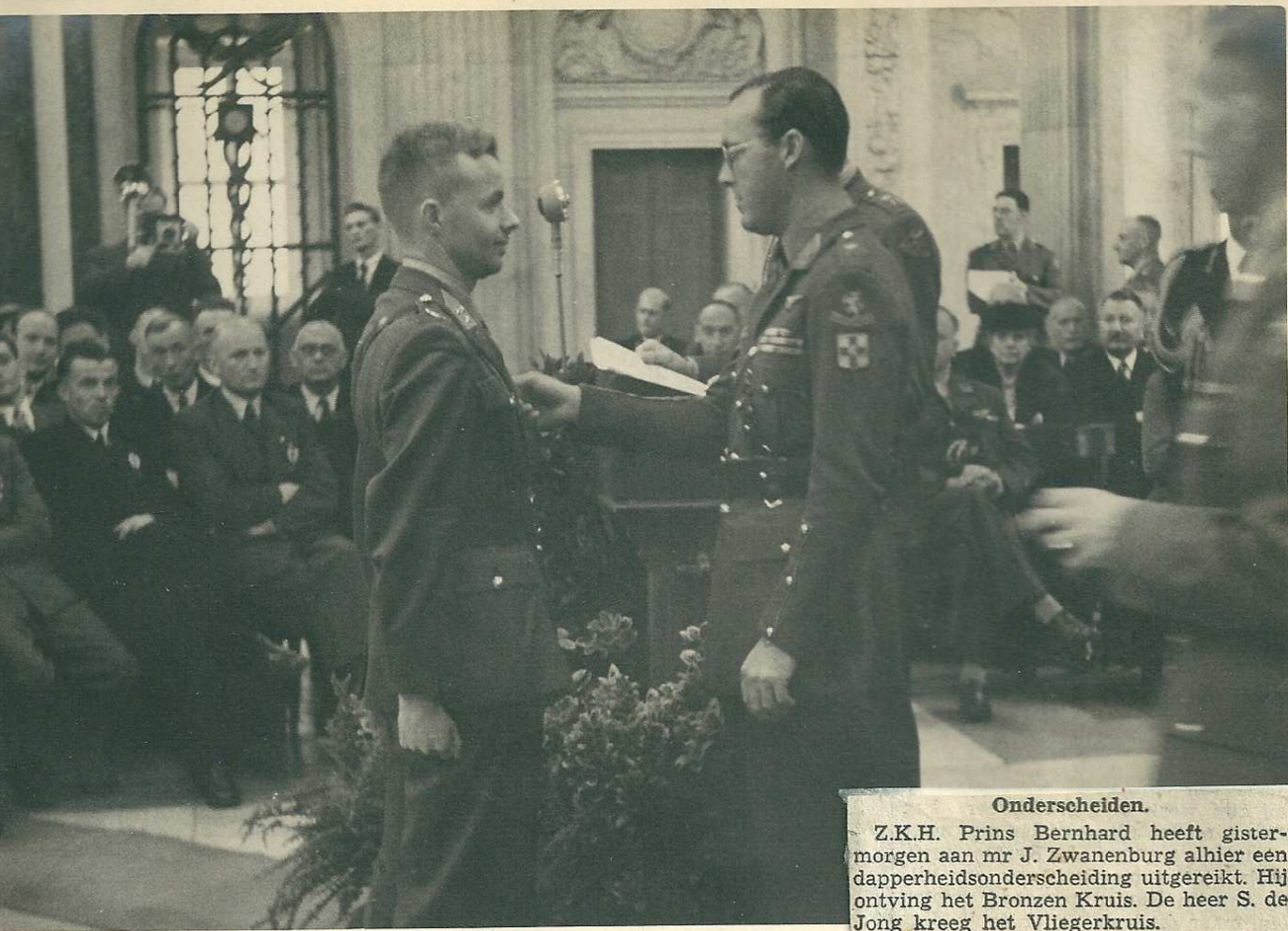
06

En al mogen de opgravingen nog voortduren, het beeld van Valkenburg draagt nu een geheel ander karakter dan tien jaar geleden. Burgemeester A. C. de Wilde, die hier nu van 15 December 1938 af zijn ambt uitoefent, is tevreden over de wederopbouw. Hij vertelt ons, dat er nu geen nijpend tekort aan woningen meer is en de grote moeilijkheden met betrekking tot de huisvestingsproblemen voorbij zijn, al is natuurlijk het leed nog niet geheel geleden. In 1940 zijn reeds twaalf huizen herrezen en aan het einde van dit jaar zal het aantal woningen, dat de gemeente heeft laten bouwen, 81 bedragen. Deze herbouw heeft de gemeente veel gekost, bijna anderhalf miljoen gulden. Dat dit zijn terugslag heeft gevonden op de gemeentebegroting moge blijken uit enkele cijfers. De gewone dienst is in vergelijking met ongeveer tien jaar geleden gestegen van f 30.000 tot f 170.000, en de kapitaaldienst van f 5000 tot f 800.000.

Op de vraag, of Valkenburg ook interesse heeft voor industrievestiging, antwoordde burgemeester De Wilde, dat er wel enkele industrieën zijn, doch dat Valkenburg niet er op uit zal zijn om industrieën aan te trekken, want de bevolking vindt haar hoofdbestaan nog steeds in de tuinderij en bloemen- en bollenkwekerij. Er is hier teveel goede tuingrond om dit zo maar een andere bestemming te geven en bovendien mag de gemeente niet te groot worden met het oog op de nabijheid van het vliegveld. Want, o, dat vliegveld....!

no 07

Onderscheiden.
Z.K.H. Prins Bernhard heeft gistermorgen aan mr J. Zwanenburg alhier een dapperheidsonderscheiding uitgereikt. Hij ontving het Bronzen Kruis. De heer S. de Jong kreeg het Vliegerkruis.

Nieuwe directeur

Tot directeur van de Chr. Gem. Zanger. „Com nu met Sang” is de heer M. Kroon benoemd. Tijdens de repetitie van gisteravond heeft men afscheid genomen van de heer Leen Haasnoot, die immers volgens studieredenen zijn taak als koorregent enige tijd zal neerleggen. Uit de bespreken, die bij deze gelegenheid werden gehouden bleek wel duidelijk, dat elk een grote plaats de scheidende directeur had in de harten der leden. Men ziet hem node vertrekken. Vol vertrouwen gaat men echter met de heer Kroon deze nieuwe periode in het verenigingsleven in.

Anno 1950.
October.

DD

VALKENBURG

Orgel Ned. Herv. Kerk

Zeer vlak wordt door de gemeentelieden van de Herv. Gemeente de vraag gesteld, wanneer het nieuwe orgel in gebruik genomen zal kunnen worden. De zang der gemeente mist de gewenste begeleiding en vooral bij het zingen van minder bekende melodieën gaat er weinig stichting uit; het is zelfs een paar malen gebeurd, dat men het goede spoor — in dit geval „de goede wijs” — helemaal kwijt raakte. Het kleine harmonium is ook geheel ongeschikt om leiding te geven bij het zingen van een psalm- of gezangvers. We hebben ons op de hoogte gesteld van de bouw van het orgel. We kunnen de verzekering geven, dat de firma Van Leeuwen in Leiderdorp er alles op zet om zo snel mogelijk met de aflevering van het instrument te beginnen. Verschillende onderdelen zijn reeds klaar en, voorzichtig gezegd, zal eind November de in-gebruik-neming wel kunnen plaats vinden. Nog enige weken geduld! Het belooft iets goeds te worden en we komen er t.z.t. wel nader op terug.

Verenigingsleven

Met het korten der dagen is ook de verenigingsmotor weer op volle toeren aangezet. De R is in de maand en dat wil, behalve het drinken van levertraan, ook zeggen, dat alle verenigingen hun deuren wijd hebben opengezet. Naar we vernemen is er op dit terrein ook nog iets nieuws aangepakt. Enkele leidsters hebben n.l. een Gereform. jeugdclub opgericht. De dames Van der Meij en Plokker verzamelen de jeugdige meisjes iedere Woensdagmiddag in de consistoriekamer en we hebben gemerkt, dat daarvoor behoorlijk belangstelling bestaat.

De bibliotheek van de Herv. Jeugd-raad zal a.s. Vrijdagavond op het gewone uur geopend worden en de C.J.M.V.'s uit deze omgeving hopen a.s. Vrijdag hun eerste ringvergadering te houden in de nieuwe verenigingszaal bij de Herv. Kerk. De districtssecretaris van het C.J.M.V., de heer H. Slettenhaar, zal dan een inleiding houden over: „Zo kan het ook”. Dit is dan bedoeld als het startsein voor een intensieve poging om ook het Chr. jeugdwerk uit te bouwen en te verdiepen.

Geruchten rondom het vliegveld.

De laatste tijd gaan er door ons allerlei geruchten rondom de uitbreiding van het vliegveld. Er zijn zelfs al geruchten, die zich op grond van deze geruchten zeer hebben verblijd. Er zou van hoger hand een beslissing genomen zijn, waarbij de onteigening van boeren en tuigronde geannuleerd zou zijn. De genoemde in dit verband zelfs al namen zeer hoge autoriteiten, die hiervoor volledige medewerking zouden hebben toegezegd. Om de juiste toedracht te weten, hebben we ons tot iemand gewend die volkomen op de hoogte is met stand van zaken. Deze vertelde ons al deze praatjes louter uit de lucht gegrepen zijn. Hoe jammer het voor de langhebbenden ook is, de geplande uitbreiding gaat door en juist a.s. Vrijdag zullen, in verband hiermede, nieuwe maatregelen getroffen worden. Zij, die een aanzegging gekregen hebben, dat zij hun bouw- of tuinwerk niet meer voor het volgende seizoen reed behoeven te maken, moeten mede ten volle rekening houden.

Dg

go

g1

Oudheidkundige werkzaamheden zeer tegengelopen

Prof. Van Griffen doet geste

De raad van Valkenburg kwam gisteravond bijeen onder voorzitterschap van gemeester A. C. de Wilde. Afwezig was de heer P. C. van Eede.

In verband met de aanbidding van de gemeentebegroting 1951 en de begroting van het Woningbedrijf stelde de voorz. wederom, zoals vorig jaar, een informatieve vergadering te houden, waarin de raadsleden alle mogelijke opmerkingen en vragen over deze begrotingen kunnen stellen. Aldus besloten.

De woningen aan het Marktveld zullen door de gemeente worden aangekocht.

Er was een verzoek binnengekomen van de V. V. „Valken Boys” om een bijdrage in de kosten van de aanleg van een waterleiding naar de kleedkamer van het sportterrein. De heer Postmus vroeg de lang de vereniging het veld nog in huur heeft. Men meende, dat de termijn in huur over 2 jaar zal aflopen, maar men kan het contract natuurlijk vernieuwd worden. B. en W. stelden voor een bedrag van f 150 ter beschikking te stellen. Verder kon de raad niet gaan met de oog op de financiële toestand. De terende f 200 zal in de vorm van een overschot worden gegeven. Per maand het hiervan minstens f 3 worden afbetaald.

Het vermenigvuldigingscijfer schoolgeld voor het jaar 1951—1952 werd opnieuw vastgesteld op 2.

Met ingang van 1 Sept. j.l. zal ook in het gemeentepersoneel een salarisverhoging van 5 pct worden toegekend.

Verder passeerde een groot aantal verordeningen de revue. Alle verordeningen, die in de bezettingsjaren door de gemeesters zijn vastgesteld — zij besten toen immer alleen deze beslissingen nemen, doordat er geen gemeentebegroting was — houden met ingang van Dec. a.s. op kracht van wet te hebben, zij ze door de raad opnieuw worden vastgesteld. Dit geschiedde dan ook aan lopende band. Verordening straatbelasting, gemeenschappelijke regeling rechten op het gebruik van de algemene begraafplaats, havengeld, op belastingen grondbelasting en personele belasting gemeenschappelijke regeling schoolartsdienst „Katwijk”, keuringsdienst van vee en vlees in de keuringsdienst „Katwijk”.

Bij het punt „havengeld” vroeg de heer Postmus, of er van de woonarken ook havengeld geëist kan worden. De voorz. antwoordde, dat men zoekt naar een zekere rechtsgrond voor het heffen van deze rechten. Die had men echter tot nog toe niet kunnen vinden.

Bij de verordening van het heffen van rechten op het gebruik van de algemene begraafplaats deelde de voorz. mee, dat men in het college van B. en W. nog geen besluit had genomen over de vraag op welke wijze die rechten moeten worden verhoogd. Men heeft twee gedachten. Ten eerste kan men alle rechten direct verhogen, maar men kan ook na verloop van 20 af 25 jaren van de eigenaren der graven opnieuw een zeker percentage van de aankoopsom vragen. De raadsleden moeten zich maar eens bezinnen op de vraag, welke van deze twee wegen ingeslagen zal moeten worden.

Bij de rondvraag vroeg de heer Joh. v. d. Meij of het Kerkplein in dit najaar nog in orde gebracht wordt. Weth. Ouwersloot zei, dat de werkzaamheden bij de oudheidkundige opgravingen door het natte weer zeer zijn tegengelopen. Prof. Van Griffen had gemeend, dit jaar zijn werk te kunnen beëindigen, maar dat gaat niet. Nu zijn de gaten zoveel mogelijk dichtgegooid, maar de put aan de Broekweg blijft. Daar moet in het voorjaar van 1951 nog minstens een meter worden uitgegraven. Nu zat men met de moeilijkheid, waar men straks de uitgegraven aarde zal moeten laten. Men kon geen andere oplossing vinden dan de ruimte van het Kerkplein. Als compensatie heeft prof. Van Griffen nu toegezegd, dat het Kerkplein door zijn personeel geheel klaar gemaakt zal worden voor de beplanting. Tegelijk zal dan ook aan de militaire begraafplaats een kleine uitbreiding gegeven worden.

De heer Postmus deed enkele vragen over een legaat, dat indertijd door een predikant van Valkenburg ter beschikking van de gemeente was gesteld. Burg.

De Wilde antwoordde, dat dit legaat f 16.800 bedroeg en dat onder algemene armen het vruchtgebruik van dit kapitaal moest worden verdeeld. Aanvragen daarvoor moesten schriftelijk worden ingediend bij B. en W., want het beheer van dit kapitaal was in handen gesteld van het college.

Het voorstel tot aankoop van 3 woningen, staande aan het marktveld en thans in eigendom van de heer W. v. Iterson, werd aangenomen. Koopsom: f 3600.

Het ligt in de bedoeling deze huizen te doen slopen, waarna er woningen voor ouden van dagen geplaatst zullen worden.

Gemeenteraadsvergadering

De gemeenteraad is voor een openbare vergadering bijeengeroepen tegen Maandag 16 October a.s. 's avonds 8 uur. De agenda telt niet minder dan 21 punten. We noemen: aanbidding gemeentebegroting 1951 met begroting Woningbedrijf; voorstel tot aankoop van woningen, staande aan het Marktveld; verzoek van „Valken Boys” om vergoeding van kosten voor aansluiting kleedkamer aan de waterleiding; vaststelling vermenigvuldigingscijfer schoolgeld voor schooljaar 1951—1952; voorstel 5% salarisverhoging v.h. gemeentepersoneel van 1 September 1950 af; opnieuw vaststellen van verordening straatbelasting, algemene begraafplaats en op de heffing van procenten op de hoofdsom der grondbelasting en de personele belasting; vaststelling van een gemeenschappelijke regeling schoolartsdienst „Kring Katwijk”; wijziging van de verordening op de keuringsdienst van vee en vlees in de keuringskring Katwijk.

Baldadigheid

Enige tijd geleden spraken we er onze waardering over uit, dat het gemeentebestuur de straatverlichting van ons dorp zo goed verzorgd had. De jeugd schijnt er in dit opzicht andere gevoelens op na te houden. Een der lantaarns aan de Hoofdstraat is met grote klinkerstenen bewerkt, waarbij speciaal de ballonnetjes het hebben moeten ontgelden. De politie heeft de zaak in onderzoek en zal niet schromen strenge maatregelen te nemen tegen dergelijk schandelijk gedrag.

Anno 1950

October.

Bussen gaan door tot Katwijk-Binnen

Reeds vele malen is de wenselijkheid gesproken, dat de buslijn Leiden-Valkenburg doorgetrokken zou worden tot Katwijk aan den Rijn. Ook het college van B. en W. had over dit standpunt al eens gecorrespondeerd met de directie van de N.Z.H.V.M. Naar we van officiële zijde vernemen, zal deze wens met de a.s. winterdienst in vervulling gaan. Het ligt in de bedoeling, dat de Valkenburgse bus dan gaat rijden tot aan het einde van de Molentuinweg in Katwijk en daar aansluiting geeft aan de buslijn Jen Haag-Noordwijk. Het blijft vanzelfsprekend een vraag, of dit nieuwe traject voldoende rendabel gemaakt zal kunnen worden. Een woord van dank aan genoemde directie, die hiermede blijk gegeven heeft met de wens van het publiek rekening te willen houden.

BEKENDMAKING

no 96

Burgemeester en Wethouders der gemeente Valkenburg Z.H. maken bekend dat de gemeente Valkenburg Z.H. is aangesloten bij de thans opgerichte Stichting Interlocale Woningruil Centrale.

Deze Stichting heeft ten doel bemiddeling te verlenen bij het tot stand komen van woningruil van inwoners der verschillende Nederlandse gemeenten.

Zij die door woningruil naar een andere gemeente willen verhuizen kunnen zich op de gemeente-secretarie laten inschrijven. Bij de inschrijving moet f.15,-- worden betaald. Binnen 6 weken krijgt men dan bericht of een mogelijkheid tot woningruil aanwezig is. Kan geen woningruil tot stand worden gebracht dan ontvangt men de f.15,-- inschrijfgeld terug.

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot de gemeente-secretarie.

Huizen in Mol. Poststraat in aanbouw. Oct. 1950

VALKENBURG Z.H. , 11 OCTOBER 1950.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

De Wethouder, De Burgemeester,

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

97

VALKENBURG

Gezellige bijeenkomst

Verscheidene leden van „Valkenburg's Harmonie" waren op het idee gekomen een gezellige avond te presenteren aan de leden met hun dames. Wellicht, dat daardoor de onderlinge band versterkt zou worden en het meeleven met de harmonie nog intenser tot uiting zou komen.

In de zaal De Vries kwam men daarop bij elkaar onder leiding van de voorz. de heer Joh. Imthorn. Allereerstprak deze een welkom tot de leden van het instrumentencomité. Ook het damescomité was in z'n geheel tegenwoordig en het stemde het bestuur tot blijdschap, dat er voor deze avond zo veel animo bestond. Een punt van bespreking vormde de vulling van het tweede deel van de jaarlijkse uitvoering. Het eerste deel wordt steeds door de harmonie zelf met verschillende muzieknummers gevuld. Er kwamen enige voorstellen o.a. film, revue en toneel. Het bestuur zou een en ander in beraad nemen. Ook de financiële zijde van dit vraagstuk vormt een moeilijkheid.

Het solistenconcert van het vorig jaar was zeer in de smaak gevallen. In welke plaats zou dit nu georganiseerd worden? Als geen der deelnemende verenigingen kans zag dit te doen, dan is Valkenburg wederom bereid dit te verzorgen.

Hiermede was het officiële gedeelte van de avond afgelopen en kreeg de heer D. Nasveld de gelegenheid als conferencier op te treden. Het moet dadelijk gezegd, dat hem dit goed afging. Zijn liedje „Hup Harmonie" met het aardige refrein viel zeer in de smaak. Een verloting en enkele gezelschapsspelen hielden de goede stemming er in. Toen het reeds laat geworden was, dankte de voorz. voor veler spontane medewerking en riep hij allen een hartelijk „tot weerziens" toe.

Zeer uitdrukkelijk willen we hier, op verzoek van het bestuur, nog aan toevoegen, dat alle kosten van deze avond geheel ten laste zijn gekomen van de muzikanten.

Valkenburg, Oct. 1950.

de leden van het Instrumentencomité van „Valkenburg's Harmonie"

Op 19 October, a.s. stellen wij ons voor een gezellige avond te houden met de leden van ons corps met hun vrouwen of verloofden.

ook u nodigen wij uit, hierbij samen te willen zijn, en hopen dat u iedere uitnodiging wilt aanvaarden

Anno 1950.

no 90

November.

L.S.,

Het Thuisfront en Het Gemeentebestuur nodigen U hierbij vriendelijk uit tot het bijwonen van een begroetingsavond voor de gepatriëerde militairen op Zaterdag 21 October a.s. des avonds half acht uur in de zaal van de Heer P. de Vries.

In die bijeenkomst zal "Thuisfront" zijn werk neerleggen.

Bij verhindering deze bijeenkomst bij te wonen, wordt vriendelijk verzocht daarvan zo spoedig mogelijk, in ieder geval uiterlijk Vrijdag 20 October a.s. bericht te zenden aan de Heer Jac. van der Zwart, Middenweg 8, alhier.

Het Bestuur van "Thuisfront",

J. van der Zwart, Voorzitter.

J. Schoneveld, Secretaris.

Het Gemeentebestuur van
Valkenburg Z.H.,

A.C. de Wilde, Burgemeester.

S.M. Poot, Wethouder.

Bestuur Thuisfront: Stoende v.l.n.r.
Ch. Grevenkamp, J. Schoneveld Jr. M. H. Stijn. J. v. d. Nagel.
Zittend v.l.n.r.
Jac. v. d. Zwart, Burg. A.C. de Wilde. P. Vis.

Onze Valkenburgse jongens welke in Indië zijn geweest
Stoand r. l. n. r. G. v. d. Nagel, B. v. Puijn, G. Vis, C. Bol, G. v. H. Bos,
 G. v. d. Nagel, A. B. Visse jr., C. de Vries, G. v. Dijk,
 J. G. v. Kamp, Ds. Nijhuis.
Zittend r. l. n. r. J. Hoekstra, Mr. J. Zwanenburg, K. de Zwart,
 H. G. v. Kamp, A. Bol, D. n.

Op uitnodiging van het Gemeentebestuur en het thuisfront, waren Zaterdag j.l. in de zaal van de heer P. de Vries de militairen, die tijdelijk in de tropen hadden gediend, met vrouwen, ouders en verloofden bijeen.
 De heer M. v. Stijn heette allen hartelijk welkom, in 't bijzonder het voltallige Gemeentebestuur en memoreerde het heugelijke feit, dat alle Valkenburgse militairen, 21 in getal, ongedeerd in de familiekring waren teruggekeerd.
 Het Indië-drama is voor hen achter de rug en spreker kon zich best indenken, dat verschillende der militai-

ren met gemengde gevoelens aan hun diensttijd zullen terugdenken.
 Hierna nam Burg. A. C. de Wilde het woord en wenste in de eerste plaats alle militairen geluk met hun behouden thuiskomst. Wij hier op Valkenburg, maken wel een grote uitzondering: 21 militairen zijn naar Indië gegaan en 21 zijn gezond en wel weer-gekeerd. Hiervoor kunnen we alleen God dankbaar zijn.
 Volgens spreker wierp het geval **Am-
 bon** een zwarte schaduw over deze avond.
 Ter afwisseling was een klein gezelschap aanwezig, dat de aanwezigen op verschillende leuke dingen verraste.
 De heer J. Schoneveld, secretaris, gaf een kort verslag over de werkzaamheden en uit het verslag van de penningmeester, de heer P. Vis, bleek dat de inkomsten f. 1.962,99 bedroegen en de uitgaven f. 1.962,37.
 Na de pauze reikte Burgemeester De

Wilde namens het Gemeentebestuur aan ieder der militairen een herinneringsmedaille uit.
 Mr. J. Zwanenburg gaf hierna enkele voorbeelden hoe de militairen in Indië met moeilijkheden te kampen hadden en bedankte namens alle militairen het gemeentebestuur, de leden van het thuisfront en allen.
 Ds. Nijhuis, Geref. predikant, oud-Veldprediker, wees er op, dat God alleen de militairen er doorheen had geholpen.
 De heer M. v. Stijn sprak het slotwoord, en dankte de artisten van deze avond, die alles gratis voor het thuisfront hadden gedaan.

Valkenburgs Raad kwam bijeen

Gemeentekas niet ruim
voorzien

12 Nov. 1950. ^{no 100}

Woningbouw maakt aangaan van grote geldleningen noodzakelijk

Gisteravond kwam de raad van Valkenburg in openbare vergadering bijeen. Afwezig was weth. S. M. Poot, die momenteel in Frankrijk vertoeft, terwijl de heer K. Postmus bericht van verhindering ingezonden had wegens werkzaamheden elders.

Bij de ingekomen stukken was een mededeling van Ged. Staten, dat de gemeenteraaderkening over 1947 was goedgekeurd. Deze sluit met een nadelig saldo van f 13752,17. Voorts moest de begroting over 1951 worden vastgesteld. Tijdens een informatieve bijeenkomst waren veel duistere punten al tot genoegen der leden tot een oplossing gebracht. Thans hield de heer Th. v. d. Meij nog een korte algemene beschouwing. Hij constateerde, dat de armoede van deze gemeente wel uit bijna alle cijfers sprak. Hij wees o.a. op de post: Onderhoud van plantsoenen. Daar kon zo'n klein bedrag voor uitgetrokken worden, dat van een onderhoud misschien niet eens gesproken kan worden. Met klem drong spr. er op aan, dat ook bij het verstrekken van subsidies de grootst mogelijke zuinigheid zal worden betracht. Spr. was er van overtuigd, dat B. en W. alles in het werk zullen stellen, de gemeentefinanciën zo zuinig mogelijk te beheren. De begroting werd met algemene stemmen goedgekeurd. Met alle mogelijke middelen is een sluitend geheel verkregen, waarbij de gewone dienst aan inkomsten en uitgaven een bedrag van f 143.142,42 laat zien, terwijl de kapitaal-dienst het totaal van f 538.958,66 vertoont.

De gemeente kon bij de N.V. Bank van Ned. Gemeenten een geldlening aangaan van f 90.000 tegen een rentevoet van 3¼ pct met een aflooptermijn van 50 jaar. B. en W. stelden voor, deze lening te aanvaarden. Met hamerslag werd dit voorstel aangenomen.

De volgende punten waren ook al voorstellen van B. en W. voor het opnieuw of voor het eerst aangaan van rekening-courant-overeenkomsten. Hiermede waren bedragen van f 150.000 en f 110.000 gemoeid. Ook deze voorstellen werden met algemene stemmen aanvaard.

Het visrecht van de Grote Watering had heel wat pennen in beweging gebracht. Oorspronkelijk was dit voor f 15 verhuurd aan de heer Moene uit Leiden. Het departement van Visserij en Landbouw had hierover echter een andere gelachte en gaf de raad in overweging, dit visrecht te verhuren aan de persoon, die ook het recht had op de Rijn. Wel had een der leden hier bezwaar tegen, maar weth. Ouwersloot kon niet nalaten de leden er even op te wijzen op welk een rondige wijze de autonomie van de gemeenten was aangetast. Zelfs over een minniem bedrag van f 15 mag niet eens rij beschikt worden.

Bij de rondvraag wees de heer Van Leeuwen op het gevaar, dat de put op het Kerkplein vormt bij een mogelijke orstperiode. Daar staat nu reeds een eter water in, terwijl er enkele veel eperre plekken zijn. Spr. achtte betere ratering van dit object zeker gewenst. Weth. Ouwersloot zal hiervoor een verek richten aan prof. Van Giffen. Het n.l. zijn verzoek, dat de putten deze inter open blijven liggen. Dan is het llijk, dat de instanties, die met de op-avingen belast zijn, ook de financiële

consequenties dragen.

Ook klaagde de heer Van Leeuwen over de riolering op sommige plaatsen. Weth. Ouwersloot betreurde het, dat de betrokken personen met hun klachten niet naar het kantoor zijn gegaan. Waarom moet een dergelijke klacht ingediend worden bij een gemeenteraadslid? Verder zegde hij een onderzoek naar de gebreken toe.

De heer Th. v. d. Meij vroeg inlichtingen over een grondtransactie die reeds in 1946 tot stand had moeten komen en die nu nog niet afgehandeld is. Het betrof een stuk grond aan het Marktveld, dat in eigendom toebehoord heeft aan C. de Vries Azn. De voorz. zei, dat deze persoon zelf in hoger beroep is gegaan. Verscheidene malen is op afdoening van deze kwestie aangedrongen, maar nog steeds zonder succes. Hij beloofde, dat hij op spoed zal aandringen.

Tentoonstelling Bijbels Museum

In de verenigingszaal van de Herv. Kerk werd een tentoonstelling gehouden van een keurcollectie voorwerpen, afkomstig uit het Bijbels Museum te Amsterdam. Nadat 's middags de schoolkinderen alles bezichtigd hadden, kwamen 's avonds de jeugdverenigingen. De heer De Roos gaf zeer duidelijke verklaringen. Tal van voorwerpen, die in gebruik waren bij de eredienst en bij de bevolking van Palestina en Egypte, waren te bekijken.

Nov. 1950.

Algemene vergadering Valken Boys

In Het Wapen van Valkenburg hield de voetbalvereniging Valken Boys haar algemene vergadering, waarvoor slechts matige belangstelling bestond. De heer Harteveld heeft zijn functie van bestuurslid neergelegd. Het bestuur benoemde de heer J. K. van Leeuwen. Het aftredende lid werd dank gebracht voor zijn werk.

De contributie werd verhoogd met 5 cent per week. De vernogingsselden zouden in een aparte kas worden gestort om zo noag financiële hulp te verdienen aan leden, die tijdens het spel een ongeluk zouden krijgen. De voorzitter deed een beroep op de leden voor het oetrachten van meer saamnorgheda. Ook wekte hij op, de trainingsavonden van deze winter trouw te bezoeken. Er is een voordelig saldo van f 32,17.

De rondvraag bracht verschillende zaken naar voren. Allereerst de vraag, waarom V.B. niet meespeelde in de Zaterdagmiddagbekercompetitie. Het bestuur meende, dat de eistallen nog te veel met kunst en vliegwerk bij elkaar gerommeld moesten worden. Verder speelden financiële factoren een rol. Er zullen waarschijnlijk mogelijkheden komen, dat V.B. zijn achterstand ruimschoots kan inlopen. Aanvoerder Van der Nagel vroeg ontheffing van zijn functie. Ook werd een gezellige discussie gehouden over de kwestie welk systeem V.B. bij het spel moet toepassen. De voorzitter deelde nog mee, dat V.B. het volgend jaar haar eerste lustrumfeest hoopt te vieren.

November 1951

Het bestuur van de "V.V.V A L K E N - B O Y S te VALKENBURG maakt bekend, dat zal worden opgericht een handbal c.q korfbalclub voor dames.

Diegene die de leeftijd van 14 jaar bereikt hebben kunnen zich opgeven bij de Heer ROSMOLEN en DORRESTEIJN alhier. Er zijn in deze gemeente dames genoeg die hieraan kunnen deelnemen. Geeft U voor a.s.Zaterdag op, dan kunnen wij tot het oprichten van genoemde vereniging over gaan.

Het Bestuur.

Kerstfeestvieringen

In de loop van de vorige week hebben enkele verenigingen kerstviidingsamenkomsten gehouden. Zo kwam de Hervormde Jeugd Donderdag bij elkaar en volgde de liturgie, die uitgegeven werd door CJMV en CJVF. Vrijdagavond kwam de afdeling van de Ned. Christen-Vrouwenbond bijeen onder leiding van haar nieuwe presidente, mev. Van Kesteren. Keurig verzorgd zag het verenigingslokaal van de Herv. kerk er uit en het grote aandacht volgde men het programma.

Op Eerste Kerstdag werd in de Herv. kerk een interkerkelijke dienst gehouden, waarvoor zeer veel belangstelling bestond. Het ruime gebouw was tot de laatste plaats bezet. De Chr. Zangvereniging „Com nu met Sang” onder leiding van de heer M. Kroon en een klas aan de Chr. school onder leiding van het hoofd werkten mede aan deze bijeenkomst. De meditaties werden verzorgd door ds Baas en ds Nijhuis. Deze roefneming is alleszins geslaagd en we kunnen het volkomen begrijpen, dat er waren, die reeds nu zeiden: „Zo iets moeten we met Pasen weer doen”.

Op Tweede Kerstdag werd 's middags het Kerstfeest gevierd door de kinderen van de Geref. Zondagsschool „Laat de kinderkins tot Mij komen”. De voorzitter de heer N. Ouwersloot, sprak er zijn blijdschap over uit, dat men nu in twee groepen iedere Zondag kan samenkomen. Er waren n.l. 56 kinderen en dat was veel te veel voor één groep. De kerstvertelling werd gehouden door Gré van der Meij. Nadat versnaperingen en broekjes ware uitgedeeld, sprak de heer van der Meij een slotwoord namens de kerkeraad.

In de Hervormde kerk kwam de jeugd in half zes bijeen. Een grote kerstboom versierde een zacht licht uit en vol beoending keken de kinderen naar de vele kaarsjes. Ds Baas had de leiding van de avond. De kerstvertelling werd gehouden door Heily v. d. Berg, terwijl haar vader een kerstverhaal vertelde. De 14 kinderen, die de Zondagsschool verlieten, ontvingen een kerkboekje. Aan het slot stelde het bestuur een enveloppe met f 50 ter hand aan de president van de kerkvoogd als geschenk van de Zondagsschool voor het nieuwe orgel in de kerk. Het woord van hartelijke dank aan de organisator van deze avond, de heer D. van Dijk, is hier zeker op zijn plaats.

104

Loop der bevolking

	m.	vr.	totaal
Bevolking op 1 Jan. 1950	665	643	1308
Aantal geboren en	22	11	33
Aantal opgenomen pers.	39	44	83
Overleden		2	2
Aantal afgevoerde pers.	37	41	78
Totaal aantal personen op 31 Dec. 1950	689	655	1344

Bij het bezien van bovenstaand lijstje moet het wel sterk opvallen, dat het register van overlijden in het afgelopen jaar in onze gemeente zo weinig is opengelegd; slechts twee maal. Daarentegen is het aantal geboorten geheel normaal en alleen doordat het aantal geboorten het aantal sterfgevallen zo ver overtreft, is er in Valkenburg stijging van het aantal inwoners. Wie gedacht zou hebben, dat met het in gebruik-nemen der nieuwe woningen ook het bevolkingsaantal zou toenemen, heeft zich vergist. De inwoningen waren ook in Valkenburg zo talrijk, dat juist daarvoor de nieuwe huizen zeer noodzakelijk waren. Zal 1951 een voortgaande uitbreiding te zien geven?

Loop der Bevolking: 109

105

OPENBARE AANBESTEDING

Burgemeester en Wethouders van Valkenburg Z.H. zijn voornemens op Donderdag 28 December 1950, des namiddags 2.30 uur in het Raadhuis te Valkenburg Z.H. aan te besteden:

Het bouwen van een Regulateurshuisje annex Veerhuisje, op een terrein gelegen aan het Veerpad te Valkenburg Z.H.

Bestek met de daarbij behorende tekeningen zijn vanaf 1 September 1950 verkrijgbaar ter Gemeentebestuur Dinsdag 1 tegen betaling van f 2.50 of wordt tegen bestelling Secretarissen f 2.75 franco per post toegezonden.

oudereet huisje zal worden afgebroken.

Verbetering

Het bericht over de oprichting van een dameskoor in onze gemeente was niet van de plaatselijke correspondent afkomstig en behoeft wel enige correctie. Leden van de Gem. Zangver. „Com nu met Sang” hebben wellicht verkeerde conclusies getrokken uit dit bericht. Het betreft hier n.l. alleen een koortje van leden van de Chr. Vrouwenbond. Zij zullen enige liederen instuderen voor jaarvergadering en kerstfeestviering en het ligt helemaal niet in de bedoeling, dat hieruit een blijvend koor zou ontstaan.

107

Anno 1950
December.

Gezicht op de Rijn op 1 Jan 1950

108

VALKENBURG

Herbenoeming en tract

Het was bijna negen uur, toen burgemeester A. C. de Wilde gisteravond in de voltallige zitting van de gemeenteraad opende. Bij de ingekomen stukken vond zich een Kon. Besluit, inhoudende de herbenoeming van de heer A. C. de Wilde als burgemeester per 15 December 1950. Met grote dankbaarheid nam de raad van dit besluit kennis en de burgemeester, die hier op volgde, werd door de raad zeer op prijs gesteld.

Een ander ingezonden stuk was een antwoord op een vraag, die tijdens de vorige raadszitting was gedaan. De raad van de onteigende gronden aan de Marktvelde ten bate van de heer J. Vries Azn, zullen binnenkort ter beschikking gesteld worden.

Een kasgeldlening van f 50.000,- met 1% pct bij de Bank van Ned. Gebr. werd met algemene stemmen goedgekeurd. Twee verordeningen, die betrekking hebben op de algemene graafplaats, werden zonder hoofdstemming aanvaard. Het perceel grond aan de Hoofdstraat werd weer verhuurd aan de gebr. A. J. en J. d. Meij.

Bij het vaststellen van de permissiegrondslagen van het gemeentepark bleken de leden gaarne over te gaan tot het houden van een genoeglijk park. Het was leerzaam en onderhoudend, maar de tijd vorderde daardoor zo ver, dat de rondvraag, gezien het late uur, werd uitgesteld.

106

No 110.

Feestelijke ure in Hervormde Gemeente van Valkenburg

In-gebruik-neming van het nieuwe orgel

Vele muziekliefhebbers waren gisteravond naar de Hervormde kerk te Valkenburg gekomen ter gelegenheid van de in-gebruik-neming van het nieuwe orgel. Ds L. I. Baas liet Psalm 84 : 1 en 4 zingen en dadelijk kreeg men de gelegenheid de mooie tonen van het instrument te beluisteren. Na lezing van Psalm 150 en gebed hield ds Baas een korte meditatie, waarin hij de blijdschap vertolkte, die leefde in de harten, nu de zang van de gemeente weer op waardige wijze begeleid kan worden.

„Een eigenaardige kerkdienst”, noemde spr. het. Anders staat de kansel met het geopende Woord in het middelpunt. Zo moet ook de boodschap Gods tot ons gebracht worden en het zou volkomen onjuist zijn als het anders gebeurde. Het orgelspel heeft in de gewone eredienst een ondergeschikte en een dienende taak te vervullen. Vanavond echter domineert het orgel en er is grote dankbaarheid, dat we dit thans mogen doen.

Spr. herinnerde aan de plechtige inwijding van het kerkgebouw. Tot nog toe moest de zang met een harmonium begeleid worden en deze „bazuin” gaf toch wel vaak een onzeker geluid. Het was niet altijd een vreugdevol bedrijf. „Toch is het gemeentelied geen bijkomstigheid; het is een wezenlijk bestanddeel van de godsdiensttoefening. Het moet immers geen ijdele klank zijn als we aanheffen: „Ik zal mijn stem met aller lofzang paren”. Van deze geestdrift wordt bij ons, aldus spr. veel te weinig gevonden.

Bij Israël was dat anders; daar was het loven en danken en zingen niet van de lucht. In Psalm 150 wordt alles opgeroepen om het „Halleluja” te laten horen. Zo zal de dienst in onze kerken ook moeten zijn, want het lied, dat Boven eenmaal gezongen zal worden, zal hier moeten worden ingestudeerd. Niet ieder zijn eigen melodie, maar samen een en hetzelfde accoord. Het orgel bestaat uit verschillende klanken, maar ze worden aangedreven door één motor en bespeeld door één meester. God plaatst ons in Zijn orgel. Aangeblazen door de H. Geest zal de grote Meester Zelf ons gaan bespelen. In deze wereld vol dissonanten zal de Kerk haar zang moeten zingen. Eenmaal zal op deze aarde alles ophouden te bestaan, maar het lied blijft. Dat zal gehoord worden tot op en na de jongste dag.

Na het gemeenschappelijk zingen van Psalm 118 : 7 kreeg de heer Nic. van Beelen de gelegenheid het orgel in al zijn onderdelen te laten horen. Improvisaties over allerlei kerstliederen leenden zich daartoe uitstekend. Dan was er het zachte gefluister van een Roerfluit of Sallicional; dan weer de heldere toon van de Schalmel, terwijl het volgende ogenblik het gebouw gevuld werd met de ronde tonen van het gehele instrument.

Wat hier door de orgelbouwers G. van Leeuwen en Zonen uit Leiderdorp is tot stand gebracht is iets voortreffelijks. Het is bekend, dat deze firma al jarenlang er naar streeft, zoveel mogelijk de klank van het oude kerkorgel te evenaren. Welnu, in datgene, wat zij in de Hervormde Kerk in Valkenburg heeft neergezet, zal iedereen zich kunnen overtuigen, hoe ver dit ideaal al verwezenlijkt is.

Ds Baas sprak woorden van dank tot de organist voor de uitnemende wijze, waarop hij zich van zijn taak gekweten had. Hij bracht dank aan de orgelbouwer, dat hij zijn belofte gestand gedaan had. Het orgel zou dit jaar nog in gebruik genomen kunnen worden. Ten slotte richtte ds Baas enige woorden tot de Kerkvoogdij om haar dank te zeggen voor de toewijding. Wel zijn de zorgen nog niet afgewenteld, want de financiën spelen nog een zeer grote rol. „Waar echter een zingende en juichende gemeente aanwezig is, daar zal ook de bereidheid gevonden worden tot het brengen van een offer”.

Na dankgebed en het zingen van Gezang 94 was deze plechtigheid afgelopen.

Speeltafel orgel. Ned. Herv. Kerk

Dec. 1950

Inhoud Archief 1950.

No	Datum	
1	21 Jan	FireFly neergestort by Hoogsche-Schouw.
2	14 Febr	Ned. Herv. Gem. v. Valkenburg Staat v.e. belangrijke d
3	"	Wat de Histotie vertelt over de Kerk.
4	"	Interieur Foto's Ned. Herv. Kerk.
5	"	Nieuwe Herv. Kerk in gebruik genomen.
6	"	Inwydings dienst Ned. Herv. Kerk.
7	"	Kerk en Potzaal Ned. Herv. Kerk.
8	"	Preekstoel en Galery in de Ned. Herv. Kerk
9	"	Interieur Compositie en Kerkzaal.
10	"	Idem.
11	"	Kykdag in de Kerk.
12	"	Afpraak Hoed Kerk.
13	"	Kerkplein in wording
14	"	Hoek Broekweg nieuwe Mar. Poststr
15	"	Pand Meerts in '50
16	"	Broekweg.
17	"	Boerderij Varkenvisser
18	"	Zondagmiddag op Hoek fao Stijn
19	0 Febr.	Overname Manufacturen zaak.
20	0 mrt	Jaarverg. Valk. Harmonie
21	"	foto Ds. Hainje (Ger. Predikant)
22	"	" Thout (Wachtm. Ryks Politie
23	M.L.	Gem Raads Verg
24	"	Bijeenkomst Plooselyke Steunt Wettig Jeroj
25	"	Ledenverg. Chr. School
26	"	zeven Bommenwerpers te koop
27	"	Schaapherder op Valkenburg.
28	"	Valkenburg gaat bouwen 19 woningen 0/1 Mar. Poststr
29	"	Ingezonden stuk hierover van Burg AC. de Wilde
30	"	Bevestiging van Ds. Nyhuis (Ger. Predikant) 16/4/50

Datum

parkeerspaansvering / oordijk en Omsterken

- 1950
- mei Ledenverg. AR Kiesver.
 " Weth. H. Ouwersloot (AR.)
 " " Jm. Poot (gem. Bel.)
 Ruzie tussen Valkenburg + Rynsburg
 Propaganda. avond S.W.G.
 Vacature Koster Ned. Herv. kerk (H. de Wit)
 Uitu. in Ned. Herv. kerk v. Langver. (Communisme)
 Jaarfeest Herr. Jeugdver.
 " Langver-
 onttrekking open bootverkeer achterweg.
 film v. S.W.G. over oorlog 40-45.
 Fam de Kries vertrekt naar Canada.
 12-4 veel publiek voor 1^e Bruid in Ned. Herv. kerk
 10-4. Valkenburg mag 19 woningen bouwen +
 Postkantoor.
 fam Haak naar Canada.
 Weth. ouwersloot bespreekt plan nieuwe kerkpl.
 22-4 Ger. Valkenburg heeft ^{met kerkraad} nieuwe Predikant
 25-4 Alg. Leden verg. Coop. Raiff. Bank
 20-4 Uitslag verkiezing Prov. Staten.
 Beide Weth. v. Laggen.
 29-4. Grote Ballon. Wedstrijd (or. Ver. Wilhelmine)
 Flitsen v. d. Ballon Wedstrijd.
 mei Weth. ouwersloot Legt 1^e Steen voor 27 woningen
 4-5 Oud Stryders 4 R.J. weer naar Valkenburg.
 4-5 "Bewaar ons dorp, dat het hart van Holland is"
 Schoolkinderen herdenken onze doden
 Vrouwenver. Artikel 31
 Fire Fly neergestort
 Voetbalwedstrijd met een sensationeel begin
 De opgravingen

Datum

Benoeming kerkvoogd. (kl. v.d. Broek)

Portret Prof. v. Gijffels

Marine Vliegtuig neergestort

Zijn onke Jongemannen ingedommeld?

A. Meurs gered van verdrinking.

Dat was een autotocht (oudenvan Dagen)

Afscheid Draken van Donk.

Vliegen is goedkoper dan u. denkt.

Zilveren Feest v.d. Lagere School.

Demonstratie op Vliegveld Valkenburg.

11-7 Gem. Raads. Verg.

27-7 Laatste Militair uit Indonesië (Br. Duyn)

27-7 Leden Coöp. Raiff. Bank naar AVIFAUNA.

Verkeers-ongeluk P. J. v. Duyn

H. Berghout benoemd als onderwijzer

op en langs de Broekweg.

Opening terras Cofé 'Het Wapen v. Valkenburg'

Ruzie op Vliegveld.

Spitz Fire neergestort.

Geen ruzie op Vliegveld.

Zoeken naar Pilot is tevergeefs.

onttrekking verkeer Zonnereidlaan

25-9 Et worden 0 Marinewoningen gebouwd

Praatje met de Wethouder.

Valkenburg nog steeds in de knel.

Huldiging Mr. J. Zwonenburg door Prins Bernh

Orgel Ned Herv. kerk

Verenigingsleven

Geruchten rond Vliegveld

oudheid kundige werkzaamheden tegengelopen

16-10 Gem. Raads. Verg.

Baldadigheid.

	Datum	
5		Bussen gaan doot naar Katwyk B.
6		Valkenburg is Lid v.d. St. Inter-Locale Woningbouwvereniging Noordwijk en Omstreken
7	19-10.	Gezellige verg. Valkenb. Harmonie Huil Centrale
8		Bestuur Thuis Front
9		Foto van Militairen welke in Indonesie geweest zijn
10		Woningbouw gaat geld lenen
11		Tentoonstelling Bybels Museum.
12		Alg. verg. Valken Boys.
13		opt. Korfbalclub voor Dames.
14		Kerstfeestvieringen
15		Aanbesteding nieuw veerhuis.
16		Herbenoeming en tractatie
17		opt. kooftje v.d. Vrouwenvereniging in de Rijn (open sleuf voor Pont)
18		Loop der Bevolking (1344)
19		Feestelyke ure in Herv. kerk. (nieuwe orgel in gebruik genomen)

VERENIGING VOOR CHRISTELIJK
ONDERWIJS
VALKENBURG. Z.H.

LEDENVERGADERING

op

VRIJDAG 17 M A A R T a.s. 's avonds 8 uur
in een van de lokalen van de school
aan de Broekweg.

A G E N D A:

1. Opening.
2. Notulen.
3. Verslag secretaris.
4. Verslag penningmeester.
5. Verslag financiële commissie.
6. Bestuursverkiezing.

Aftredend zijn: Ds. D. Lekkerkerker en J. Varkevisser,
die zich herkiesbaar hebben gesteld.

7. Aanvaarding nieuw schoolgebouw.

Volgens art. 4 van het Huishoudelijk Reglement wordt voor
de aanvaarding van een nieuw gebouw de goedkeuring van de
ledenvergadering vereist. Officieel is dit nog niet ge-
schied; vandaar dit agendapunt.

8. "Moet onze school zich aansluiten bij de school-
tandartsendienst "KATWIJK"?"

Over deze vraag zullen de tandartsen M. D. Hage
en Van Veel ons inlichten, terwijl de heer Proost de fi-
nanciële zijde van deze zaak zal bespreken.

Eventuele vragen zullen door deze heren beant-
woord worden.

9. Rondvraag.
10. Sluiting.

Het Bestuur:

Ds. D. Lekkerkerker. Voorz.
Jac. van der Meij. Secr.